

VAS-ÉS-FÉM-MUNKÁS

A ROMÁNIAI VAS-, FÉM- ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár: egy évre 100, fél évre 50 Lei
TELEFON 4-50-13

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
B U K A R E S T, STRADA ISVOR No. 6 b

Szövetségünk tagjaihoz!

Tisztelt szaktársak!

Szövetségünk VII-ik küldöttközgyűlésének megtisztelő bizalma bennünket állított a Szövetség élére, hogy vezessük, intézzük a Szövetség ügyeit, hogy céltudatos központi irányítást szabjunk a romániai vas-, fém és vegyipari munkásság osztályharcos küzdelmeinek. A szétforgácsolt proletár erőket tömeg-erökké kovácsoljuk össze, amely tömegeket céltudatosan felhasználva, szemben lehessen állítani mindazon ellenfelekkel, akik a proletáriátus igaz küzdelmét akadályozzák. Nehéz és súlyos feladat ma, amikor a reakciós tábor sötét oduiból, a legféktelenebb támadások érik a munkás szervezeteket és azok törekvéseit. Nehéz feladat ma, amikor a munkás osztály ellenfelei nem nyílt, hanem különböző megtévesztő álarcok mögé bujva közelednek, a még öntudatlan tömegek felé, hogy azok lelki és szellemi világát megfertőzzék, azt guzsba kössék és letiporják, hogy így aztán a letiport és meggyötört tömegeket a saját önző céljuk megoldatába állíthassák.

De vállaltuk a gondterhes feladatot, szocialista hittel és köteleességtudással. Szerény tehetségünk latbavetésével azon leszünk, hogy a nekünk kölcsönzött bizalmat kiérdemeljük, arra rászolgáljunk.

A küldöttközgyűlés határozata parancs számunkra és nemcsak annyit akarunk dolgozni amennyit ránk bízta, hanem többet, mert megvagyunk győződve, hogy a mai súlyos időkben, minden szocialista vezetőember a munkásmozgalom terén teljesítő képességének a maximumát kell az eszme szolgálatába állítsa, hogy a győzelem koronáját elnyerhessék.

Ehhez a munkához azonban nem elegendő csak egy néhány embernek, bármilyen áldozatkész munkája. Minden helyiszervezet vezetőjének, minden tagnak is a maga posztján kettőzött erőt kel kifejtenie, a közös cél elérése érdekében. A szervezés munkája tömeg munka kell legyen. Tízéres tömegek vannak még Szövetségünk keretén kívül, amely tömegeket fel kell rázni közönyösségükből és a proletáriátus gazdasági és politikai jogaiért küzdők sorába kell állítani, hogy ne legyenek pusztá szemlélői az éretük is folyó titáni küzdelmeknek, mert a magasabb cél érdekében folyó nehéz küzdelemben mindenki erejére szükség van. A szétforgácsolt erőket azonban csak úgy tudjuk tömeg-erökké kovácsolni, ha mindnyájan egy emberként állunk a Szövetség szolgálatába. Ha mindenki szervez, lelkesít, biztat, ha mindenki egy-egy apostola lesz ügyünknek, a szocializmusnak.

A kifelé irányuló szervező munka mellett még van egy köteleességünk: a már küzdők sorait szorosabbra fűzni, az egymásközi szeretetet, az egymásiránti megbecsülést és a szolidaritást kimélyíteni. Szövetségünk tagjai igazi testvéreknek kell tekintsék egymást. Együtt kell érezzenek jobban és rosszban egyaránt. A kishitűeket biztatni, a gyengébbeket támogatni, vállalkálva nyulva az erősebbekhez kell felszítani őket. Szövetségünk keretében senki se érezze magát elhagyatottnak. A még tudatlanok és járatlanok apró botlásainál ne a bosszu, a megvetés vezessen, hanem jóakaratu, megértő, oktató és nevelő hatású türelmes beszéddel igyekezzünk a tévelygőket helyes irányba terelni. Mindenkit megértéssel kell kezelni, mert az, hogy vannak botorkálók és elesettek, annak nem ők, hanem a rendszer az oka melyben élnek és nevelkedtek. Mi, a mai áldatlan rendszert akarjuk megváltoztatni, ehhez pedig elsősorban embereket kell neveljünk és megnyerjünk, mert a rendszer megváltoztatása emberek műve lehet. És e nagy munkánál minden emberre szükség van.

Bármilyen irányu munkánk megnyilvánulásánál nem szabad szemelől tévesszük, hogy ellenfeleink erősek és összetartók. Mi még erősebbek és összetartóbbak kell legyünk, ha győzni akarunk.

Ellenfeleinknek a mai társadalmi rendszerben minden eszköz rendelkezésére áll érdekelk megvédésére, nekünk csak az igazság, munkaerőnk és szervezeti egységünk, de az igazságban bármilyen erő is rejlik mégsem bízhatjuk a maga sorsára. Az igazság is csak akkor győzedelmeskedik, ha védjük és harcolunk érte. Munkaerőnk is csak úgy kapja meg méltó jutalmát, ha kivívjuk azt részére. Mindent el lehet érni, ha szervezett erő, egység és akarat van. Ezért munkálkodjunk közösen a Szövetség kiépítésén, mert a Szövetség erőssége mindannyiunk erősségét jelenti.

A Központi Vezetőség.

Szövetségünk küldöttközgyűlése

Három napi tanácskozás után befejezést nyert Szövetségünk VII-ik küldöttközgyűlése. A Szövetség 4 évi munkálkodásáról szóló jelentése, a helyiszervezetek küldötteinek felszólalása, mind, mind a mai tőkés termelési rendszerben gyökerező gazdasági válság nyomán fakadó proletár nyomor és szenvedésről tesznek tanuságot. A kapitalizmus, a maga önző érdekeinek szempontjából irgalmatlan zsarnoksággal uralja a termelés és fogyasztás feletti helyzetet és bár csödbe jutott a tőkés termelési rendszer és milliók szenvednek ennek következményeit, mégsem akarja feladni pozícióját. Minden eszköz „becsületes” eszköz részére, csak hogy uralma biztosítva legyen. A munkabérek leszállítása, a munkafeltételek lábba tiprása a kapitalisták minden törekvése, hogy ezáltal megmentsék a maguk bőrét, a munkásság rovására.

Amint a Szövetség jelentéséből kitűnik, egyedül csak a szervezett munkásság az a tényező, amely komoly akadályokat emel a kapitalisták romboló tankjai elé. Ott azonban, ahol a szervezetség gyenge pilléreken nyugszik, vagy ahol egyáltalán nem létezik, ott megsemmisítő csapások érték és érik állandóan a munkásság szociális és gazdasági érdekeit. Éppen ezért, a kongresszus tagjai ezen megállapításokra támaszkodva, komoly felhívást intéznek a még szervezetlen vas, fém, vegyipari és petroleumpari munkássághoz, hogy saját maguk és munkástársaik érdekében lépjenek be a szakszervezetekbe, mint a munkásság egyedüli osztályharcos intézményébe, hogy közös erővel szerezhessenek érvényt a munkásköveteléseknek és emberséges nivóra emelhessék a munkabérek és munkafeltételeket.

* * *

A kongresszusi jelentés kiemeli, hogy a Szövetség óriási erőfeszítéseket tett a gazdasági válság ideje alatt, hogy tagjait kellő védelembe részesítse úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben. A Szövetség és helyiszervezetek 1932—1935-ig 72 kollektív-szerződést kötöttek, amelyek a munkásság béreit és munkafeltételeit szabályozzák. Ha összehasonlítást teszünk azon üzemek munkásainak bér és munkaviszonyai között, ahol kollektív-szerződés van és ott, ahol nincs, ahol a munkások szervezetlenek, igen szembeötölő különbséget találunk. Természetes, a különbség abban nyer kifejezést, hogy a munkaadó határtalanabban kihasználja a szervezetlen munkásokat.

Ugyanezen idő alatt 1932—1935 években 17 esetben volt sztrájk ott, ahol a munkaadók ridegen elzárkóztak a munkások követeléseivel. A munkabeszüntetések áldozattal jártak, de a legtöbb esetben eredményt hoztak.

A Szövetség közel 5 millió leit fizetett ki segélyekre a jelentés éveiben és ezenkívül a helyiszervezetek is több mint egy milliót fizettek ki, ugyancsak segélyekre.

Tagadhatatlan, hogy a krízis évei rendkívül igénybe vették a Szövetség teljesítő képességét és szervezeti is veszteségek érték, amit nem lehetett kikérülni. Azonban minden nehézség dacára ma már a régi erőt és tekintélyt képviseli Szövetségünk, úgy anyagi, mint szervezeti tekintetben.

A küldöttközgyűlésen 36 helyi szakszervezet képviseltette magát 67 küldöttel, 10.134 tag nevében. Minden jelentőséggel bíró vas, fém, vegyipar és petroleumtelep munkásai résztvettek ezen a kongresszuson, ami annak a bizonyítéka, hogy Szövetségünk ebben a szakmában egyedüli komoly, osztályharc jellegű bíró munkásegyesület, amely a munkásság osztályharcos szellemének igaz és hű kifejezője.

A kongresszusunkra öt külföldi testvérszövetség küldte el képviselőjét, ami a nemzetközi munkásszolidaritásnak és testvéri együvértartozásnak a bizonyossága. Jóleső érzés hatotta át a megnyitó ülés minden résztvevőjét, különösen a svéd és cseh küldöttek üdvözlő beszédei alatt, amikor rámutattak azokra a nagyszerű eredményekre, amelyeket saját országuk határain belül a szervezkedés révén elértek. Kivánták, hogy a romániai vasmunkásság is hasonló eredményeket érjen el. És valóban nem utolérhetetlen cél és nem ábrándkép a mi részünkre sem. A kongresszus lefektette újól azokat az alapelveket és megszabta az utat, amelyen haladni kell és ha minden munkástársunk a meghatározott uton halad és ha vállalva iparkodunk Szövetségünk kiépítésén, akkor mi is megvalósíthatjuk azt, amit külföldi szaktársaink. Ezért előre, fel a munkára szaktársak!

A küldöttközgyűlés megnyitása

E I S Ő n a p

Május 24-én délelőtt a „Gib”-teremben, az Internacionálé hangjai mellett vette kezdetét a Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások VII.-ik küldöttközgyűlése.

Petru Bernau szaktárs a Szövetség elnöke nyitja meg a közgyűlést, üdvözölve a kiküldötteket, valamint a külföldi vendégeket, német nyelven is köszönetet mondva nekik, hogy jelenlétükkel bennünket megtisztáltak. Szívélyesen üdvözölte a munkaügyi minisztérium küldöttjét, és a Társadalom-Biztosító Intézet képviselőjét. Az egész ország vas- és vegyipari munkásságának képviselői — mondja az elnök szaktárs — összegyűltek ez alkalomból, hogy megtárgyalják a gazdasági és társadalmi rend problémáit, melyek a mai társadalomban a munkásosztályt létbiztonságában rázkodtatják meg.

A szervezett vas- és vegyipari munkásság mindenkor eleget tett kötelességeinek és amennyivel több akadályt fog ez a munkásság útjain szembetalálni magával, annyival bátrabban és határozottabban fog harcba szállni egy emberségesebb életért. A szervezett munkásosztály öntudatos erővel ki fogjuk verekedni azokat a jogokat, melyek a munkásságot valódi értékére emelik. **Jelszavunk legyen: az összes vas-, vegyipari és petroleumi ipari munkásság Szövetségünk kebelében való tömörítése!**

Az elnök az elhunyt tagok emlékéét idézi, mire a küldöttek felemelkedve, annak egy percnyi hallgatással áldoznak.

Majd közli Ilg szaktárs — a nemzetközi vasmunkásszövetség titkárának — táviratát, melyben az utolsó pillanatban történt megbetegedésére hivatkozva, kimentti magát a kongresszuson való részvétel alól. Tölmácsolja továbbá a külföldi testvérszövetségek üdvözlő leveleit.

Felolvassa **Vlădescu Răcoasa** tanár ur, a Nemzetközi Munkaügyi hivatal romániai levelezőjének a kongresszushoz intézett levelét, melyben közli, hogy miután külföldre kellett utazzon, sajnálatára, nem vehetett részt a kongresszuson. **Răcoasa** ur ezután, eredményes munkát kíván a tanácskozásokhoz.

A kongresszus vendégei: Axel Svensson Svédország, Belina József Prága és May Alois Komotau, Csehszlovákia, Csapó Sámuel Magyarország, Vrankar Vinko Jugoszlávia, mint a nevezett országok vasmunkás szövetségek kiküldöttei.

A romániai szakszervezeteket a következők képviselik: **Ion Flueraş** elvtárs, az Országos Szaktanács küldötte, **dr. Lothar Rădăceanu** a Romániai Szociáldemokrata párt titkára, **Eftimiu Gherman** a Bányamunkások Szövetségének küldötte, **Sandu Tudorache** a szállítómunkások, **Georgescu** a magánalkalmazottak, **Vlădescu** a nyomdászok, **Predaru** a vendégipari munkások, **N. Marian** az élelmiszeri munkások és **Jordan Jordache** a ruházati és bőripari munkások képviselője.

A munkaügyi minisztériumot **Stavri Cunescu** ur, a minisztérium vezérigazgatója képviseli, míg a Társadalom Biztosító Intézetet **Enescu Mihai** vezérigazgató ur.

Mirescu Ioan szaktárs, a Szövetség másodelnöke az ország gazdasági és politikai helyzetéről nyújt ismertetést. Rámutat azon kritikus helyzetre, amelyben a munkásosztály él. Ennek a helyzetnek a megszüntetése érdekében kell a munkásmozgalmat megerősíteni.

Tudjuk, hogy az ország vezetői azzal vádolják a munkásmozgalmat, hogy osztályjegellel bírnak és az ország nemzeti érdekei ellen valók. Erre a vádra az a válaszuk, hogy a mi végső célunk a társadalmi osztályok megszüntetése. Éppen a jelenlegi államszervezet áll osztályalapon.

A mai társadalmi rendszer válságban van, mely egyszersmind a kapitalista rendszer válsága is. A kapitalisták többféle módon kísérleteznek, hogy a fenálló rendszert megmentsék. Nálunk például vannak egyesek, akik azt hiszik, hogy a diktatura uralomra jutásával megmenthetik a kapitalista társadalmat, mely cél érdekében a nagy tömegeket fasiszta alakulatokba tömörítik. **Mi állítjuk, hogy az emberiséget a teljes gazdasági tönkremenéstől csak a kollektív alapon szervezett társadalom mentheti meg.**

A különböző kormányok megkísérelték a sokat hangoztatott racionalizálással is menteni a kapitalista rendszert. A racionalizálás a munkásságnak azonban nem hozott egyebet, mint bércsökkenést, állati kizsákmányolást, balesetek tömegét és munkanélküliséget. Mindaddig, míg a gazdasági rendszer a magántulajdon elvén áll, nem lehet kivezető utat találni ebből a gazdasági válságból.

Sürgősen hozzá kell látni a termelő eszközök szociálizálásához, főképp a vasipari vállalatok, a bánya és petroleumi ipari vállalatok, valamint a fegyvergyárak állami kezelésbe való vételéhez. Mert nem engedhető meg, hogy a kapitalisták a földműves és ipari munkásközösség adógarasából milliárdokat harácsoljanak össze a maguk részére. A mai kongresszus meg kell mutassa az uralkodó osztálynak, hogy a szervezett munkásság kész harcba szállni tervei megvalósításának érdekében.

Mirescu szaktárs megállapítja a múltak tapasztalatai alapján, hogy sem a képviselőházban, sem a Szenátusban a polgári pártok közül, vagy akár egyes képviselők között is nem akadt, aki a munkásság érdekeit védené. A munkásságnak tehát nem sza-

bad elhanyagolni a szervezkedési harcok hevében a politikai harcokat, hanem támogatnia kell a szociáldemokrata pártot, melynek ideológiájához hozzá vannak kötve a szakmai munkásszövetségek érdekei.

Szociális törvénykezés. Az alkotmány biztosítja számunkra a szabad gyülekezési jogot, mégis ez a jogunk láncokba van béklyozva. A munkakonfliktusokról szóló törvény 16 évi fennállás után is megőrizte osztályjellegét. A Társadalmi Biztosító törvény intézkedései féljogúknak tekintik a munkást.

A balesetek elleni biztosítás a munkaadókat kellene terhelje. Mióta a munkaadók ez alól fel vannak mentve, a balesetek száma a vállalatoknál megháromszorosodott. Az aggkori biztosítás az ó-királyságban megszűnt, ami már szerzett jog volt. A tüdővész leküzdésére szolgáló intézmények fentartásához a Társadalom Biztosító intézet évi 20 millióval járul hozzá, de a tüdőszanatóriumok nem fogadják be a beteg munkásokat.

A kormány törvényt hozott egy felsőbb gazdasági tanács megalakítására, mely tanácsban a munkásságnak nincs egy képviselője se.

Mirescu szaktárs azzal fejezte be beszédjét, hogy az ország összes vasmunkásait szolidaritásra és szervezkedésre buzdítja, hogy a mai kapitalista társadalmat szocialista társadalom váltsa fel.

Pirovsky Károly szakt. magyar nyelven üdvözli a kongresszust. Megállapíthatjuk — mondja —, hogy a bennünket ért leplezetlen üldöztetések dacára a haladás útján maradtunk. A vasipari munkásságnak meg van a maga harci tradíciója és ellen tud állani a legvégsőkig bármilyen viharok. Az átlagos munkásfizetések a létminimumot biztosító törvények hiányában, a legszereyebb életstandard alatt maradnak. Ezért a munkásságra, léte érdekében való kötelesség hárul, hogy a maga szervezeti erejével olyan béreket vívjon ki, amely kultur emberhez méltó életstandardot biztosít részére. Meg vagyunk győződve, hogy a vasipari munkásság mint a múltban, úgy a jövőben is a munkásosztály felszabadulásáért folyó harcok élén fog állani.

Flueras Ion elvtárs az Országos Szaktanács üdvözlését tölmácsolja és eredményes munkát kíván a kongresszusnak, hogy megtalálja azt a lehetőséget, amely a legmegfelelőbb a vas- és vegyipari munkásság érdekeinek előmozdítására.

Lothar Rădăceanu elvtárs a szociáldemokrata párt nevében beszél, melynek testvéri üdvözlését hozza. Üdvözli a vasmunkás Szövetséget, abból az alkalomból, hogy az utóbbi években kifejtett munkája révén sikerült a gazdasági válság okozta rombolásokat enyhíteni és megkészszerézni a szervezett munkások számát. Ennek az örömmel önző jellege is van, mert a vasmunkásság a bányai munkássággal egyetemben a szociáldemokrata párt alapját képezik és bármely siker, mely a munkásságot szakszervezeti téren éri, egyszersmind sikert jelent az osztályöntudatra ébredt szociáldemokrata tömegeknek is.

Ma jobban, mint bármikor, szükség van arra, hogy a munkásság ne csak szakszervezetei keretén belül fejtsen ki tevékenységet, hanem politikai szervezetein belül is, amely politikai szervezet, a szociáldemokrata párt. A fasizmus már nem tréfa többé Romániában. Dűhe főképp a szakszervezetek ellen irányul, mert a szakszervezetek azok a munkásszervezetek, amelyek naponta gátakat emelnek a kapitalista kapzsiságnak.

Ime szükség van tehát a fasizmus elleni harcra. De nem csak negatív harcra, hanem mindenekelőtt pozitív cselekvésre a demokráciáért és a tömegek gazdasági helyzetének megjavításáért. Nekünk magunknak is harcolni kell, mert csak így fogunk eleget tenni kötelességünknek. Éppúgy, mint Franciaországban, Csehországban, stb. országokban, úgy nálunk is az összes demokratikus erők összefogása nélkül nem fog lehetni megmenteni a demokráciát. Mi, jóiehet, ismerjük a baloldali polgári pártok hibáit és figyelembe vesszük nagyon is relativ demokráciájukat mégis hirdetjük ezeknek a demokratikus erőknek összefogását Romániában is. Bár még nem találtunk meghallgatásra, mindazonáltal fenntartjuk álláspontunkat. Nem siettetjük senki szándékait, csupán közös harcra szólítjuk az ország termelő és fogyasztó tömegeit. Ha nem találunk megértésre, a felelőség nem a miénk lesz, hanem azoké, akik önző szellemben folytatják az izoláltság politikáját.

Megtesszük kötelességünket és a történelem igazolni fogja, hogy az igazság a mi oldalunkon volt, mert eszméink győzedelmeskedni fognak.

Stavri Cunescu ur, a munkaügyi minisztérium vezérigazgatója beszédében előrebocsátja, hogy örömmel képviseli miniszterét ezen a kongresszuson, mint ahogy volt szerencséje a bányászok kongresszusán is képviselni.

A bányászok a föld mélyéből a felszínre hozzák annak értékeit, az önk hivatása aztán ezeknek az értékeknek feldolgozása. Önk nélkül nem valósíthat meg a mai társadalom a maga javára semmit. A vasipari munkások minden országban a munkásság élén állanak úgy technikai és szellemi felkészültségüket, mint követeléseik elnyerése érdekében vívott harcaikat illetően is.

Láttam Resicán a szakszervezetük szép eredményét, mely a munkásság érettségét bizonyítja.

Beszél még a törvények nemalkalmazásáról. Ezeknek a törvényeknek az alkalmazását vagy nem alkalmazását, nem lehet a hivatalnokok érdeméül vagy bünéül felróni. Alkalmazásuk vagy nem alkalmazásuk a munkásszervezetek erősségétől függenek, mely szervezetek a munkügyi minisztériummal karöltve kellene, hogy dolgozzanak.

Nistor Ion munkügyi miniszter ur felhatalmazott, hogy kifejtsen önök előtt azon óhaját, hogy ez az együttműködés minél szilárdabb legyen.

Felhívom önöket, hogy minél gyakrabban találkozzunk a cselekvés mezején. E kongresszus tárgyalásaihoz a legteljesebb sikert kívánom.

A külföldi vendégek üdvözlő beszédei

Svensson szaktárs - Svédország:

Legmelegebb köszönetemet fejezem ki szívélyes meghívásukért és egyidejűleg tolmácsolom a svéd, dán, norvég és finn, vagyis az összes skandináv államok vasmunkássainak üdvözlését.

A magas északról jövök. Bizonyára vannak önök között, kik azt gondolják, vajjon tud-e valami jót Északról jelenteni? Azt hiszem, igen, mivel 3 skandináv államban és pedig: Svédországban, Dániában és Norvégiában szociáldemokraták kezében van a kormányzás.

Svédországban 1932 óta szociáldemokrata kormányunk van, Per Albin Hansson szaktársunk vezetésével.

A kormánypolitika célkitűzése; hogy a nép széles rétegeit segítse, mégpedig demokratikus alapfeltételek mellett. Mi lassan, de biztosan építjük az új államot, mely az össz lakosság számára jobb életfeltételeket és jobb kulturális körülményeket jelent. A szociálista kormányzás első feladatának tekinti, hogy a gazdasági válság okozta károkat enyhítse és a munkanélküliséget megszüntesse.

Ezt legjobban a svéd vasmunkás szövetség jelentésének számadatai bizonyítják. Amíg 1932-ben tagjaink 24,6%-a volt munkanélküli, addig 1935-ben ez a szám 8,1%-ra csökkent.

A kormány terve: hogy minél jobb közlekedési utakat teremtsen, melynek elérésére mindenféle természetű munkákat kezdeményez. Nagy ut- és hidépítéseket hajtottak végre. Partokat és kikötőket építettek és javítottak, azonkívül megszüntették a lakáshiányt. A falusi lakosság számára nyújtott olcsó építési tőke nyújtása által, elősegítették egy jobb lakáskultúra létrejöttét.

A kormány ilyen célokra 1933 július 1-től 1935. év végéig több, mint 350 millió svéd koronát adott ki.

A szervezkedési mozgalom Svédországban teljes egészében megoldást nyert. Az összes vasmunkásnak 90 százaléka szervezett és ezek közül 122.000 az általam itt képviselt vasmunkás-szövetséghez tartozik, míg 7.200 hasonlszervezethez.

A bér és munkafeltételek kollektív szerződés útján vannak rendezve. A 4 főcsoport részére országos szerződéseket kötöttek a vasmunkás szövetség és a munkaadók szervezetei. Így: 1 szerződést a gépipar, vagyis a gépgyárak és a hajógyárak részére, melyek k. b. 65.000 munkást foglalkoztatnak, 1 szerződést a vasgyárak — k. b. 25.000 munkás részére és egy szerződést a csőlefejtetők k. b. 4.000 munkás részére és egy szerződést az autójavító műhelyek k. b. 1100 munkás számára.

A bér Svédországban 1913-ban 40 százalékkal alacsonyabb volt, mint ma. Ez azt jelenti, hogy dacára a munkaidő megrövidítésének a vasiparban, a vásárló erő 44 százalékkal emelkedett.

Egyes országokban az utóbbi időkben olyan dolgok történtek, melyek annak a szükségszerűségét bizonyítják, hogy a jelenleg fennálló társadalmi rendet egy új kell felváltsa. El kell ismerjünk, hogy egészséges munkásmozgalom csak ott lehetséges, ahol szabadság uralkodik, hol szóban és írásban az ember nyilváníthatja a véleményét, de ahol maga a munkásság is újabb ismeretekre való törekvéssel és munkával maga is lehetővé teszi egy jobb és új világ megteremtését. A tanácskozásokhoz sikert kívánok.

Belina József szaktárs, a csehországi vasmunkások Szövetségének titkára — mondja, — olyan országból jött, ahol a szervezkedés eszméje mélyen be van vésve a munkásság lelkébe. Az Országos Szaktanácsnak Csehországban 600.000 tagja van. De a hatalmas szakszervezeteken kívül a csehországi munkásságnak erőteljes szociáldemokrata pártja is van, mely párt a legutóbbi választások alkalmával egy millió szavazatot ért el és a nagyszámú képviselőin kívül 5 miniszteri tárcával is rendelkezik. A cseh szociáldemokrata párt terjedelmes gazdasági programot dolgozott ki, mely a jelenlegi rendszer megváltoztatására törekszik.

Hogy a csehszlovákiai munkásmozgalom erőteljességét ecseteljem meg kell említenem, hogy ebben az országban, a munkások ügyeire vonatkozóan semmiben sem döntenek, a munkások képviselőinek meghallgatása nélkül. Így sikerült törvényerőre emelni azt, hogy egy gyárat sem lehet addig bezárni, míg az állam és a munkások küldötteiből álló bizottság meg nem állapítja, hogy a gyár tényleg nem képes tovább működni. Ugyancsak törvény van arra is, amely megakadályozza a fizeté-

sek csökkentését és automatikusan meghosszabbítja a kollektív szerződéseket, gazdasági válság idején.

Ami a munkanélküliek segélyezését illeti, az Csehországban csak a szakszervezetek által történik és ahhoz hozzájárul úgy a szakszervezet, mint az állam, még pedig olyan arányban, hogy az állam kvótája háromszorosa a szakszervezet kvótájának. Munkanélküli segélyt csak szervezett munkásnak adnak.

Már 10 éve, hogy a jelenlegi társadalombiztosító törvény nálunk életben van. Hogy mit jelent a Társadalom Biztosító Intézet Csehszlovákiában, azt megértjük akkor, ha elmondom, hogy az intézetnek 2 millió tagja van és tartalék alapjai 30 millió lejre emelkednek. Ez a törvény biztosítja a munkásoknak a rendes agkori és rokkantsági nyugdíjat úgy, hogy több, mint 200.000, — 65 évet betöltött, vagy ennél fiatalabb, de munkaképtelen munkás részesül emberséges nyugdíjba.

Zárószavaiban megemlékszik arról, hogy a német és osztrák események elvágták az összeköttetést Kelet-Európa munkásai és a nyugati államok munkásai között. Ugy, hogy Csehország maradt a demokrácia és munkásmozgalom szigete és mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy ez a sziget el ne tűnjön. A többi országok munkásainak is harcolni kell a szocialista eszme előrehaladásának érdekében.

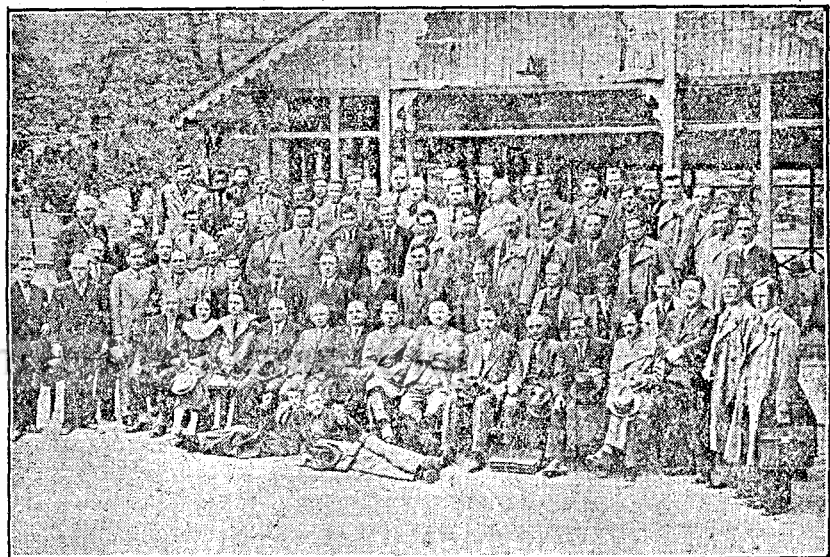
Csehország munkássága szertné, ha a Kis ántant és a Balkán Szövetség ne csak szigorúan körülhatárolt politikai téren, hanem gazdasági téren is aktíve dolgozzon együtt.

Alois May Komotau.

Tisztelt szaktársak!

Engem ért az a tiszteletteljes megbízás, hogy az önök tanácskozásain résztvegyek és átadjam önöknek Szövetségem legszívélyesebb üdvözlését.

Nem kell kihangsúlyozzam, hogy mi, a cseh köztársaságban

A küldöttközgyűlés tagjai.

az önök megmozdulásait a legnagyobb figyelemmel kísérjük és minden siker az önök részéről nekünk is sikert jelent.

A mi országunkban is úgy szervezetünk, mint tagjaink megéreztek a világgazdaság krízisének súlyos kihatásait. Voltak hónapok, hogy tagjaink alig 30—40 százaléka volt foglalkoztatva. A többiek egy része vagy teljesen munkanélküli volt, vagy rövidített munkaidővel dolgozott. Nem kevesebb, mint 150 millió Kc. volt az 1930—35 években munkanélküli segélyekre kifizetve, melyből kerekén 50 millió Kc.-át Szövetségünk maga fizetett ki. Hogy a vállalkozók a krízis idejét a maga céljaira használták ki, azt e helyről nem kell külön kiemeljem.

Azok a reakciós harcok, melyeket most nálunk is a munkaadók folytatnak, nem csak a bérszerződések ellen vannak, hanem ezek a harcok már más okok miatt is folynak; hogy letörjék az elvi jogokat. A forradalom időszakának minden vívmányát eltörülhessék. A vállalkozók üzemeikben újra egyeduralmuk akarnak lenni, a munkásságot a régi szolgárors fenyegeti, ami ellen késhegyig menő harcot kell folytassunk. A világgazdaság szörnyű megrázkódtatások mellett forr. A kapitalizmus a gazdasági élet minden ágában beférkőző gazdasági válságot hozott az emberiségre. Mintha a világ kifordult volna tengelyéből. Árufölöslegeink vannak. Nyersanyagokat égetnek el, élelmiszereket semisítenek meg és ezek mellett milliók éheznek.

Önöktől azt várjuk, hogy a kongresszusukon nem fognak kishitűségnek helyet adni. Legyenek erősen öntudatosak, mert ha itt-ott ellenfeleiktől a munkásmegmozdulások vereséget is szenvednek, a szervezett proletárok mozgalma az egész világon előrenyomul.

Óhajtom, hogy szervezkedésükhöz minden eszközt megragadjanak, hogy küzdelmeiket siker koronázza.

Csapó Sámuel szaktárs a magyarországi vasmunkások Szövetségének nevében üdvözlöi a kongresszust.

A gazdasági válság szörnyű pusztításokat okozott Magyarországon is, de a munkások soraiban a legteljesebb egyetértés uralkodik. Ott, ámbár nincsenek kollektív szerződések, mégis a munkások vasakarátának sikerült megtartani a fizetéseket, valamint a megfelelő munkafeltételeket. A gazdasági válság ideje

alatt különféle segélyekre, a vasipari munkások Szövetsége 2 millió pengőt — kb. 60 millió lej — fizetett ki.

Azoknál a vállalatoknál, ahol szervezett munkások dolgoznak, a fizetések 40 százalékkal nagyobbak, mint a szervezetlen munkásokkal dolgozó vállalatoknál.

Minden gyárban ott vannak a megbízottaink, akik az összekötő kapcsolatot képezik az illető gyár munkásai és a szakszervezet között.

A vasiparban 1931. évben 23.714 vasmunkás volt foglalkoztatva, míg ma több, mint 40.000 a foglalkoztatott vasipari munkások száma.

Magyarországon megszavazták a minimális fizetés megállapításáról szóló törvényt, de mi mindazonáltal többet várunk a munkásosztály szolidaritásától, mint ettől a törvénytől.

Hogy szemléltessem a magyar munkásság közötti szolidaritást, el kell mondanom, hogy bár Magyarországon a 8 órás munkaidő nincs törvényerőre emelve, mégis minden vállalatnál sikerült a munkásoknak a 8 órás munkaidőt bevezetni.

Kívánja, hogy tárgyalásaink minél eredményesebbek legyenek.

Jugoszlávia. Vrankar Vinko szaktárs a jugoszláv vasipari munkások Szövetségének üdvözlését hozza, mondja, hogy nem tud olyan szép eredményekről beszámolni, mint az előtte felszólaló külföldi delegátusok. Jugoszláviában a munkások egyesülési és gyülekezési joga guzsba van kötve. Ezenkívül nehéz küzdelmeink vannak a munkaadók terrorja, valamint a kommunisták aláaknázó munkájával szemben. Dacára a szabadság hiányának, a munkásmozgalom mégis felszínre van és ebben az évben már sikerült több sztrájkot levezetnünk.

Jugoszlávia munkássága folytatja harcát úgy a szakszervezeteken belül, mint a szociáldemokrata párt keretében.

Annak a reménynek ad kifejezést, hogy eljön nemsokára a szabadság napja a Jugoszláv nép részére is.

Mihai Enescu ur, a Betegségélyező Pénztár vezérigazgatója üdvözlö a kongresszust. Kijelenti, hogy a munkáskongresszusok határozataiból neki mindig haszna volt. Most is reméli, hogy tanácskozásaink eredményét a Társadalom Biztosító Intézetek átalakítására irányuló vita alapjául fogja tudni felhasználni. Örömmel hallottam, hogyan erősítették meg Csehországban a Társadalom Biztosító Intézeteket. Hallottam az északi országok

eredményeit is, mely eredményeket a munkásság egységének és összetartásának köszönhetik. Ezt az összetartást kívánom önöknek is.

A Szövetségek üdvözlétei.

Eftímiu Gherman, a Bányaiipari munkások Szövetsége, **Ioan Tudorache** a szállítómunkások, **George Georgescu** a magánalkalmazottak, **I. Predaru** a vendégipari munkások, **N. Marian** az élelmezési munkások, **Jordan Ionescu** a ruházati és bőrmunkások, **D. Pop** a „Lumea Nouă”, **Hoffer Géza** az „Előre” nevében mondanak üdvözlést.

A bizottságok megválasztása:

A kongresszus a következő bizottságokat választja meg:

Igazoló bizottság:

Biró Ioan - Petrila, **Cucu Gheorghe** - Brăila, **Lascău Nicolae** - Humedora, **Flórea Nicolae** - Bucuresti, **Kratochwill Rudolf** - Resița és **Rusu Simon** hivatalból.

Felebbezési bizottság:

Drobiics István - Petrosani, **Téglás Gábor** - Vulcan, **Deák László** - Cluj, **Klein Ferenc** - Resița, **Craioveanu Constantin** - Anina, és **Pirovszky Károly** hivatalból.

Határozati javaslatokat tárgyaló bizottság:

Velcea Dumitru - Zernesti, **Spindler István** - Resița, **Ivan Vasile** - Bocsa-Romana, **Poganszky János** - Criseni, **Stan Vasile** - Cluj, **Ritti Ioan** - Lupeni, **Bodea Alexe** - Aninoasa, **Holzer József** - Turda, **Cingher Octavian** - Bucuresti és **Mirescu Ion**, **Bartalis Sándor** hivatalból.

Az alapszabályok módosítását tárgyaló bizottság:

Todor Constantin - Resița, **Lengvársky Lajos** - Oradea, **Kiss Sándor** - Lonea, **Szöke János** - Petrosani, **Bodea Alex** - Aninoasa, és **Munteanu Nicolae** hivatalból.

Jelölő bizottság:

Hollschwandner Augustin - Resița, **Todor Constantin** - Resița, **Neumann József** - Cluj, **Moldovan Martin** - Lupeni, **Gheorghe Ioan** - Giurgiu, **Jumanca Constantin** - Bocsa-Romana, **Schuster Mihail** - Brasov, és **Bartalis Sándor** hivatalból.

Második nap

Petru Bernau szaktárs elnököl.

A mandátumvizsgáló-bizottság jelentése:

Rusu Simon szaktárs a Szövetség titkára jelenti, hogy 36 szakszervezet 67 kiküldötttel képviselteti magát, melyek közül 62-nek szavazati joga van, míg 5-nek tanácskozási, a küldöttek összesen 10.134 tagot képviselnek. — A kongresszus a jelentést tudomásul veszi.

TITKÁRI JELENTÉS

Munteanu Nicolae és **Bartalis Sándor** szaktársak jelentéseikben a következőket mondják:

Tisztelt közgyűlés, tisztelt szaktársak!

Tekintettel, hogy Szövetségünk 4 évi működéséről szóló jelentését írásban adta ki, ami ott fekszik a küldött szaktársak előtt és amelyből részletes tájékozódást nyerhetnek mozgalmi életünk minden ágazatáról, így szóbeli jelentésünkben nem térünk ki a részletkérdésekre, csupán rövid visszapillantást vetünk az elmúlt küzdelemteljes időkre.

A vasipari munkásság, éppúgy, mint a többi iparban foglalkoztatott munkásság, súlyos időköt éli át az utóbbi 4 évben. A világgazdasági válsággal együtt járt a munkaadók támadása is, a már kivívott jogaink elkobzásáért. 1932—33. évek voltak a legnehezebbek. A munkanélküliség nagy nélkülözéseket okozott a proletár családok életében, aminek következményei voltak: a nyomor, a szenvedés és a tömegek teljes erkölcsi hanyatlása. Az így nélkülözésbe taszított tömegek minden támasz nélkül állottak, csupán a szervezett munkásságnak volt támasza: a saját szakszervezeteiben. Azonban a szakszervezetek is csak részben nyújthattak enyhülést a súlyos helyzetben, mert hiszen a szakszervezeteink teljesítőképeségét jóval felülmúlták a gazdasági válság hullámcsapásaink méretei. Ily nagy méretű válság megoldására már az államgépezet a hivatalos.

De különösen a mi, aránylag fiatal Szövetségünk, nem lehetett eléggé felkészülve a válság súlyos következményeivel megküzdeni. A krízis előtti évek sem voltak a Szövetségünkre nézve nyugodt idők, melyek alkalmasak lettek volna nagyobb tartalékalap gyűjtésére, mert a vasipari munkásság élete szorosán összefügg a mindennapi gazdasági harcokkal és ezen harcoknak fejleményei egy pillanatra sem szüntek meg a multban sem akkor, amikor a munkástömegek cselekvéseivel remélni lehetett a munkásság gazdasági és társadalmi helyzetén javítást elérni. Mégis minden nehézség dacára nyugodt meglepéssel állapíthatjuk meg, hogy nem torpant meg a Szövetség a gazdasági válság alatt, a súlyos feladatok előtt, vállalta a reárrótt kötelezettségeket anyagi tekintetben és szervezetiileg is, annak dacára, hogy a taglétszám a krízis következtében a felénél is alább csökkent.

A gazdasági válság idején — mint érthető is — Szövetségünk tagjainak nagyrészt elvesztette. De mihelyt a körülmények megengedték, újból megkezdtük a szervezési propagandát és az el-

vesztett tagok visszatértek Szövetségünkbe, sőt újakat is szereztünk. A krízis alábbhagyásával egyidejűleg a vasmunkás szakszervezetek újra a cselekvés és fejlődés útjára léptek. 1933-ban új szervezési akció indult meg. Tartományi gyűléseket tartottunk a Regátban, Erdélyben és Bánátban, melyek új lökést adtak a szervezkedésnek. Nem akarjuk felsorolni azokat a sok különféle akadályokat, melyek propaganda útjainkban állottak, azonban leszögezzük, ha több egyesülési és gyülekezési joggal rendelkezünk volna, úgy ma biztosan szebb és nagyobb eredményről tehetnénk jelentést. Mindezek dacára, mint öntudatos szocialisták mindazokkal egyetemben, kik a vörös lobogó köré gyűltünk, nem fogunk meghátrálni az ellentábor támadásai előtt, a jövőben sem, mert már minden szocialistának meggyőződése olyan mélyen van bevéste a lelkébe, hogy azt a reakciós kapitalizmus és annak szolgahada által ellenünk indított vihara nem tudja onnan kitépni.

A bérmozgalmak a kollektívszerződés megkötésével vannak összekötve. Az utolsó 4 évben 72 kollektívszerződést kötöttünk és a legtöbb esetben fizetésjavítást értünk el. Igen gyakran a szervezetlen munkások is részesei voltak ezeknek az eredményeknek. A bérharcokat letartóztatások, hatósági üldözések és rendőrségi beavatkozások kísérték. Ezek a körülmények már szinte megszokottá váltak, minden bérharcnál ezzel számolni kellett, amely körülmények a legtöbbször nagyon befolyásolják a harcok kimenetelének eredményét.

Az oktatás és nevelés terén az osztályharc szelleme vezetett. E téren is többet tehetnünk volna, ha kellő anyagiak álltak volna rendelkezésünkre. Azonban reméljük, hogy a jövőben mindent pótolhatunk. Szaklapunk is az oktatás és nevelés szerepét töltötte be. Arra törekedtünk, különösen az utóbbi időben, amikor a gazdasági krízis nyomása alól némileg felszabadultunk, hogy minél rendesebben jelentethessük meg.

Mindezek után elmondhatjuk, hogy már a javulás útján vagyunk a szervezkedésről illetően és annak a meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy a küldött szaktársak a Szövetség jelentése fölötti vitájukban, tárgyalagos kritikát fognak gyakorolni, mely a Szövetség erőteljes kifejlődéséhez fog vezetni, miáltal a jövő harcaink a munkásosztály felszabadításához fognak vezetni.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG JELENTÉSE

Mustetiu József szaktárs. Tisztelt közgyűlés! A felügyelő bizottság nevében jelentjük, hogy a Szövetség pénztári kezelését rendszeresen ellenőriztük és azt rendben találtuk, amit a pénztári jelentésnél látható, nevünk aláírásával is bizonyítunk. Jelenthetjük továbbá, hogy a központi vezetőség minden esetben a felügyelő bizottsággal egyetértésben dolgozott és minden megjegyzésünket és utbaigazításunkat a legnagyobb figyelemmel betartotta.

Az ifjúságunk (tanoncok) üdvözléte.

Bernau Petru elnök, felolvassa a bukaresti vasmunkások csoportjában szervezett tanoncok üdvözlő levelét, mely a következőképp hangzik:

Mi tanoncok — ifjúságunk — melegen üdvözljük idő-

sebb szaktársaink kongresszusát, mely egyúttal a mi kongresszusunk is. Köszöntjük a Szövetséget, mely a helyi szakszervezetek vezetőivel együtt megértette az ifjúság fontosságát, elhatározva szakszervezetbe való szervezésüket, hogy harcolhassunk gazdasági jogainkért és, hogy megakadályozzon bennünket, hogy a fasiszták hálójába essünk.

Kérjük a szervezési akciót az egész ország ifjúságára kiterjeszteni, hogy egységesen és szolidárisan tudjunk sikerrel előrehaladni, a jogaink megnyeréséért vívott harcainkban.

A jelentés feletti vita.

Bob Ioan Marosvásárhely, beszél a jelentésben foglaltakról és megjegyzi, hogy a szakszervezetbe való tömörítést a testvér harcok is akadályozták. A vasipari munkások Szövetsége demokratikus alapokon nyugszik, mégis a marosvásárhelyi csoportot kizárták annak idején a Szövetség kebeléből. Megemlíti még a marosvásárhelyi munkások szervezkedéseinek útjában álló akadályokat. Felhozza továbbá, hogy Kalánon hozzávetőleg 1.600 munkás dolgozik. Mi az oka, hogy ezek nincsenek megszervezve?

Gheorghe Ioan Giurgiu. Giurgiuban szép harcokat folytattunk gazdasági és szakszervezeti téren. A „Danubiana” gyárral kötött kollektív szerződést a központi titkárság nem támogatta eléggé, mivel a kollektív szerződés lejártá után nagyszámú munkás lett elbocsájtva. Kéri a központi titkárságot, hogy a jövőben több gondot fordítson a giurgiui szakszervezetre.

Cucu Gheorghe Brăila, az ó-királyságbeli vasmunkásság helyzetéről beszél. Minden erőnket latba kell vetni, hogy ezeket a munkásokat megszervezzük. Moldovában is van vasipar, tehát a vasipari munkásság megszervezése itt is fontossággal bír. A központi titkárság van hivatva, hogy a legnagyobb figyelmet fordítsa az ó-királyság munkásainak megszervezésére.

Jakab Sándor Sătmăre, köszönetet mond a központi vezetőségnek a sătmărei vasipari munkások megszervezése körül kifejtett munkáért. A sătmări szakszervezet vezetősége erős szervezkedést kezdett az egész város területén. A fasiszták is megalakították szakszervezetüket, mely a kapitalisták érdekeit szolgálja. Kéri a központi vezetőségtől egy központi delegátus kiküldetését, hogy támogassa a sătmărei szervezkedést.

Klein Ferenc Resița, kijelenti, hogy bár ő sincs meglegedve a központi vezetőség működésével, mégis annak a nézetének ad kifejezést, hogy nem lehet mindent a központi vezetőségtől várni. Mindenütt vannak nehézségek, így a resicai szakszervezetnek is rengeteg nehézséggel kellett küzdenie, de lelkiismeretes munkával a legszebb eredményeket lehet elérni. Azt ajánlja tehát a szakszervezetek vezetőségeinek, hogy fáradtságot nem kimélve dolgozzanak a munkásság megszervezésén.

Mihăilescu Mihai Moreni, Következőket mondja: bár a moreni szakszervezet, működése kezdetén van, azonban nem szabad elfelejteni, hogy moreni környékén 5 ezer munkás dolgozik. Ezeknek a munkásoknak a megszervezése foglalkoztat bennünket legfőképpen. A veszélyes fasizmus is befészkelte már magát moreni környékén és ezt a szocializmus eszméjében szervezett szolidáris munkástömegekkel kell leverni. Kéri egy központi delegátus legrövidebb időn belül való kiküldetését Morenibe.

Mihăilescu Constantin Ploesti, felolvasson egy ploesti munkások által írt levelet, melyben kéri a kongresszust, hogy sürgősen határozza meg azt a taktikai utvonalat, amelyen a kapitalisták támadásai elleni harcban haladniuk kell.

Dumitru Velcea Zernesti, 320 zernesti szervezett munkás üdvözlését hozza. Vácolja a zernesti mozgalom történetét az 1919—1928-as években. Köszönetet mond a központi vezetőségnek, hogy segítséget nyújtott szakszervezetüknek minden alkalommal, valahányszor az segítségre szorult. A zernesti helyi csoport egy munkásotthon építését vette tervbe. Megköszöni a szakszervezeteknek az e célra nyújtott anyagi támogatást.

Rausch Hermann Resița, szóvá teszi, hogy a szaktársak felszólalásaiban eltérnek a napirendtől. Kéri, hogy a beszélők maradjanak a jelentés megbeszélésének határain belül.

Lengvarszky Lajos, Oradea, rámutat arra az eredményre, melyet a váradi csoport az utóbbi időben elért. Egy tagot, aki az Oradeai szakszervezetbe beiratkozott, a szövetség visszautasított. Ugy véli, hogy nem kellene visszautasítani, mert a jelzet tagnak szerinte semmi bűne sincs. Megemlíti, hogy Váradon a fasiszták, fasiszta színezetű szakszervezeteket állítanak fel.

Enea Jon Ploesti, a ploesti szakszervezeti mozgalommal kapcsolatosan beszél. Leszögezi, hogy a múlttal ellentétben, a szakszervezet a fejlődés útján van. A helyi hatóságok napról-napra akadályokat gördítenek a mozgalom útjába. A Szövetség több támogatást kell nyújtson a ploesti szakszervezetnek.

Florea Nicolae Bucuresti, a bukaresti vasipari munkások szakszervezeti mozgalmáról beszél. Mivel ez a mozgalom szép eredményeket ért el, az utóbbi időben, kéri a küldöttközgyűlést, hogy a Szövetséghez tartozó szakszervezetek által támogassa a mozgalmat, hogy minél hamarabb lehessen a fővárosban egy erőteljes szakszervezeti mozgalom teremtése.

Neumann József, Cluj, kijelenti, hogy szükségét érzi annak, hogy kritikát gyakoroljon a jelentés felett. Kritikája két részre oszlik és pedig: anyagi részre és propaganda részre. Elmondja, hogy 1932—1935 években a propaganda költségei állandóan emelkedtek. Milyen okból növekedett ez a kiadás? Hasonlóképpen a szervezés és kiküldetések címén eszközölt kiadások is emelkedtek. Az adminisztrációs és posta költségek is nagyok. A betegsegélyző pénztári járulékot is az alkalmazottak

után teljes egészében a Szövetség fizeti, ami nem igazságos. Felvilágosítást kér a cluj-i otthonnal kapcsolatos kiadásokról.

A szervezkedés terén ért el ugyan a szövetség eredményeket, de a tagok száma ott emelkedett, — mondja az előadó — ahol nem voltak központi kiküldöttek.

Ami a tordai és aranyosgyéresi munkásságot illeti, azok még szervezetlenek. Ezekkel a mi cluj-i titkárunk „redkivüli” elfoglaltsága miatt nem ér rá foglalkozni. Éppen ezért, ezekre a helyekre szükség volna egy titkárságot felállítani.

Orbán Gyula Brassó, a jelentés feletti vitájában kifejti, hogy Romániában hozzávetőleg 100.000 vas és vegyipari munkás van és nekünk a kötelességünk, hogy őket a szervezett munkások sorába hozzuk. Mivel a szakszervezeti életnek igen nagy jelentősége van, meg kell találnunk a legmegfelelőbb megoldást a munkások megszervezésére. Ami a kiadásokat illeti, ott, ahol lehet, megtakarításokat kell eszközölni, hogy minél több pénz álljon rendelkezésünkre propaganda célokra.

Gârboveanu Simon Petrosani, a zsilvölgyi munkásmozgalmi problémákról beszél. Miután egy előadó a calani kérdést érintette — hogy ezek a munkások miért nincsenek megszervezve — feltárja az ottani különleges állapotokat, melyben a munkások itt élnek. Számtalan esetben kísérleteztünk ezeknek a munkásoknak a megszervezésével. Az előadó élénk színekkel ecseteli mennyi háborúságuk volt a csendőrséggel és a vállalat igazgatóságával, a szervezés céljából kifejtett propaganda miatt.

Stan László, Cluj, bírálatot mondva a jelentés felett megjegyzi, hogy a vezetőségi gyűlések és a kongresszus költségei igen jelentékenyek. Minden irányban takarékoskodni kell. Minden helyi csoport a saját szakszervezetén belül fejtsen ki propagandát, anélkül, hogy a Szövetség részéről küldöttet kérne. Kéri az ujonnan megválasztandó vezetőséget, hogy tegye tanulmányozás tárgyává egy sztrájkalap létesítését. Kolozsváron cca 800 szervezett munkás van, kik mindnyájan a szociáldemokrata párt tagjai is, ami természetes is, mert egészséges munkásmozgalomról csak ilyen esetben lehet szó.

Moldován Márton Lupeni, azzal kezdi beszédét, hogy a munkásosztály nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy testvérharcokban forgácsolja el erejét. A mai idők olyan természetűek, hogy a legteljesebb összhangra van szükségünk a munkásosztályt, érdeklő politikai és gazdasági élet minden ágában.

A kommunistákra célozva kéri, hogy vezetőik ne szítsanak állandóan ellentéteket, hanem fenntartás nélkül tegyék magukévá a szociáldemokrata párt taktikáját, mert csak ilyen módon fog lehetni megteremtteni a megértést és az egységet a munkásmozgalomban.

Mustețiu József Resița, kéri a feliratkozottak listájának lezárását, tekintettel arra, hogy a mai napon még sok kérdés vár megoldásra.

Ábrahám Bernát Bucuresti, ellenzi a lista lezárását. A mozgalom illetékes vezetői által mondottakat, hogy a kongresszust úgy gazdaságilag, mint politikailag kritikus időben tartjuk, ő is elismeri. A kongresszus határozatai befolyással lesznek a romániai munkásosztályra. A munkásság már 15 éve két táborra oszlott és ennek a szakadásnak a következményei még ma is fennállnak. A szakszervezeteknek önkormányzattal kell rendelkezniük és minden politikai befolyástól mentesek kell legyenek. Ennek alapján vissza lehet állítani az egységet a szakszervezeti mozgalomban. A fasizmus fenyegeti a munkásosztály létét és ennek következtében a szakszervezeti mozgalom egysége életbevágóan fontos kérdés.

Pirovsky Károly — a Szövetség másodelnöke — Temesvár, kijelenti, hogy az előtte szóló azon fejtegetései, hogy a szakszervezetek kebelükből mindennemű politikát töröljenek, rendkívül téves a munkásosztály szempontjából. Ez a felfogás végeredményben kiegészítője a kapitalisták felfogásának. Tudjuk, hogy a szakszervezeti törvény megtiltja a politikát a szakszervezetek kebelében, de tudjuk azt is, hogy minden reakciós államban a munkásság el van nyomva és ezért a munkásságnak politikai uton is küzdenie kell.

Miért omlottak össze az úgy nevezett „egységes” szakszervezetek? Mert a szakszervezetek tagjainak nem volt ugyanazon ideológiai elgondolása, mint a vezetőiknek. Az egységes szakszervezetek megbuktak és nekünk volt a hivatásunk, hogy ezeknek a felbomlott szervezeteknek a tagjait sorainkba vegyük és a mi irányelveink útjára térítsük. A volt egységes szakszervezetek vezetői most azt mondják, hogy a munkásság csak társadalmi és gazdasági kérdésekkel foglalkozzon, a többi nem számít. Ezeknek a vezetőknél mindenkor tudni kell, hogy mi nem akarunk vesztünkbe rohanni, éppen ezért a mi szakszervezeteink tagjait a szociáldemokrácia eszméjének és taktikájának megfelelő szellemében kell nevelni és vezetni.

Miresku szaktárs szintén a felvetődött taktikai kérdéshez kíván hozzászólni. Ábrahám küldött azt mondta itt, hogy ha szociálista jelleget adunk a mozgalomnak, akkor elveszítjük a tömegeket. Óriási tévedés. A szakszervezeti mozgalomban kötelességünk, hogy a tömegekbe vessük a szociálista osztályharcot. Maguk a kommunisták is a saját taktikájukat akarják átültetni a szakszervezeti mozgalomba. Minket akarunk semlegesíteni a kommunisták, hogy saját taktikájukkal üzérkedjenek a szakszervezetekben. Ezt nem fogják elérni.

A vitát délután 4 óráig felfüggesztik.

Bernau elnök délután 4 órakor megnyíja az ülést és átadja a szót Munteanu Nikolae szaktársnak, a Szövetség titkárának, ki külön-külön válaszol a titkári jelentésre tett fel-szólásokra.

A marosvásárhelyi kiküldött fejtegetéseire megjegyzi, hogy a testvérharcokat a szakszervezetek kebelében nem a szociáldemokrácia eszméjével áthatott szaktársak okozták. Ezeket a harcokat különböző, nagyon kevés öntudatos elemek indították a mi szaktársaink ellen. A marosvásárhelyi szakszervezetnek a Szövetségből való kizárása azért történt, mert a tagok nem respektálták azt a taktikát, melyet a Szövetség magának kijelölt és továbbá mert nem tartották magukat az alapszabályokhoz.

A giurgiui küldött azon megjegyzése, hogy nem védjük eléggé a „Danubiana”-gyárral kötött kollektív szerződést, téves alapon nyugszik. A Szövetség mindent megtett a kollektív szerződés megkötése érdekében, annak fenntartása és a szerződésben foglaltak tiszteletben tartása fölötti őrködés aztán már a munkások feladata. Ha a „Danubiana”-gyár munkásai nem maradtak meg a kollektív szerződés megkötése után is a szakszervezetbe, ezért kellett végzettszerűen eljussanak oda, hogy jogaiktól megfosztassanak.

Ami a brăilvai küldött kérését illeti, hogy a Szövetség a legnagyobb gondot fordítsa az ó-királyság munkásainak megszervezésére, azt válaszoljuk, hogy mint a múltban is volt erre gondunk, úgy a jövőben is lesz. Nem fogunk egy kínálkozó alkalmat sem elmulasztani, hogy az ó-királyság munkásait megszervezzük.

Ami a zernesti és szatmári küldöttek kijelentéseit illeti, — kik elismerésüknek adtak kifejezést, hogy a Szövetség mindenkor támogatásban részesítette a helyi szervezeteket — tanujele annak, hogy a központi vezetőség nem hanyagolta el a helyi szakszervezetek fejlődésének elősegítését, minden eszközt megragadva e cél érdekében.

A resitai szakszervezet küldötte (Klein) rámutatott arra, hogy habár nincs megelégedve teljesen a vezetőség munkájával, mindnyájunk kötelessége, hogy otthon, saját szakszervezeteinkben belül fejtsünk ki tevékenységet. És valóban így is van. Ott, ahol a munkások soraiban élnek propagandát fejtenek ki, ahol a szakszervezetek napról napra megteszik kötelességeiket, ott előbb-utóbb meglesz a munka gyümölcse.

A moreni küldött jelentése, ki azt mondja, hogy Moreniben és környékén dolgozó 5.000 munkás közül alig egy pár van megszervezve, mindannyiunkat elszomorít. Ha a fasizmus be tudott ott fészkelődni, az annak tudható be, hogy hiányzott a munkásság szociálista szellemében való szervezkedése. A moreni szaktársak kötelessége, hogy elősegítsék a moreni munkások minél sürgősebb megszervezését, amit a Szövetség a maga részéről a legmesszebbmenően támogatni fog.

A ploesti kiküldöttek, itt felolvasott levelükben — melyet először a polgári lapokba adtak le közlésre — arra akarnak rámutatni, hogy a Szövetség jelenlegi taktikai utvonala nem helyes. A ploesti szakszervezetnek nincs oka a Szövetség ellen panaszkodni, mert a Szövetség minden tekintetben, minden más szakszervezetenél jobban segítette őket. A levél szerzői odahaza, ha nem tudják szakszervezetbe tömöríteni a munkásokat, ez nagyrészt annak tudható be, hogy az általuk oly nagyra tartott taktikával akarják elérni, ami csődöt mondott, amint a jelek is mutatják.

Szükséges — mondja a titkár szaktárs —, hogy néhány szóval válaszoljak a cluji szakszervezet kiküldötteinek is, kik a Szövetség anyagi ügyvitelét érintő kritikájukban egyáltalán nem voltak tárgyilagosak. Ha a propaganda és szervezés költségei emelkedtek, ez csak azért történt, hogy a gazdasági válság következtében elvesztett tagokat újra visszaszerezzük. Milyen módon? Propaganda és szervezés útján, melyek természetesen kiadásokat kívánnak. A központi vezetőségnek mindig gondja volt arra, hogy minél jobban takarékoskodjon, azonban nem tilthatott meg olyan kiadásokat, melyek okvetlenül szükségesek és kikerülhetetlenek a mozgalom fejlődésének szempontjából.

Ugyszintén nem helyes a postaköltségek növekedésére tett kritikájuk sem, mert ezeket a költségeket a mindenkori postadíjak nagysága szabályozza. Habár a cluji kiküldöttek is elismerik a Szövetség tagjai számának szaporodását, ezt az eredményt nem akarják a Szövetségnek és a központi vezetőségnek tulajdonítani, ez egy olyan kérdés, amit mi a kongresszus küldötteinek az elbírálására bízunk.

A brassói, petrozsényi és bukaresti küldöttek kitvánságai, hogy az ujonnan megválasztandó vezetőség minél nagyobb gondot fordítson az ország vasipari munkásainak megszervezésére, komoly alappal bírnak és egész biztos, hogy az új vezetőség számon fogja tartani mindazokat a lehetőségeket, melyeket a vas- és vegyipari munkásság érdekében tehet.

Az elmondott bírálatok ösztönzésül szolgáltak nekünk arra, hogy a munkásosztály szolgálatába állítsuk minden igyekezetünket és teljes odaadásunkat szenteljük az összesség érdekében.

Kérjük tehát a t. kongresszust, hogy vegye tudomásul a titkárság és felügyelő bizottság jelentését.

Bernau elnök szavazás alá bocsátja a titkárság és a felügyelő bizottság jelentését, melyet a kongresszus küldöttei egyhangulag elfogadnak.

Határozat a hetijárulékok és segélyek ügyében

A napirend 4-ik pontja. Gárbovean Simon bevezető beszéde után felolvassa a központi vezetőség által elkészített javaslatot, melyet a javaslatokat tárgyaló bizottság is magáévá tett.

HATÁROZATI JAVASLAT

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége 1936. május hó 24, 25 és 26-án Bucurestiben tartott VII-ik küldöttközgyűlése a „Segélyek és hetijárulékok” megállapítására vonatkozólag a következő határozatot mondja ki:

Az eddig érvényben volt mindhárom osztályu hetijárulékokon, valamint az összes segélyezési ágazatok összegein változtatásokat nem eszközöl. Csupán az ujonnan belépő tagok osztályokba sorozását tartja szükségesnek az eddiginél határozottabb formában leszögezni. Ezáltal az ügykezelési szabályzat idevonatkozó pontja a következő képpen módosul:

1. A tagok három osztályba sorozandók.

- a) Az első osztályba tartoznak azok a szakmunkások és specializált munkások, akiknek napi keresetük meghaladja a 100 leit és mindazok, akik ide akarnak tartozni.
- b) A második osztályba tartoznak azok a szakmunkások és specializált munkások, akiknek napi keresetük 100 leien alul marad.
- c) A harmadik osztályba kizárólag napszamosok és nőmunkások tartoznak. Ebbe az osztályba szakmunkások felvenni nem lehet.

Kimondja a küldöttközgyűlés, hogy a belépési nyilatkozaton a jövőben feltüntetendő, a Szövetségbe belépő tag napi keresete is (a kereset 8 órára számítandó) és a csoport vezetőségek kötelesek a tagok felvételénél szigorúan az ügykezelési szabályzat idevonatkozó rendelkezését betartani.

A küldöttközgyűlés kimondja, hogy jóváhagyja a központi vezetőség 1935 november hóban hozott azon határozatát, hogy a munkanélküli és betegsegélyek 1936. január 1-től nem 8, hanem 10 hétre fizetendők.

Az ügykezelési szabályzat összes többi pontjait a küldöttközgyűlés érvényesnek mondja ki.

Indokok:

A küldöttközgyűlés megállapítja, hogy a jelen gazdasági viszonyok között a hetijárulékok — bár nem emelheti fel — azonban semmi körülmények között lesem szállíthatja, éppen a munkásság gazdasági érdekeinek szemelött tartása végett.

A munkásság gazdasági helyzetének megjavítása érdekében, úgy a helyi szervezetek, mint a Szövetség erőteljes harcokat kell folytasson, amely harcokat csak úgy lehet eredményesen győzelemre vinni, ha a munkásság megfelelő anyagi biztosítékot érez maga mögött, a gazdasági harcok közepette.

A mai, kiszámíthatatlan következményekkel járó gazdasági viszonyok mellett, a munkásság gazdasági szervezetei pénzügyi tekintetben minden eshetőségre fel kell legyenek készülve. A gazdasági válság nem szűnt meg. Bármely pillanatban ismételten végigseperhetnek a közelmulthoz hasonló gazdasági válság hullámcapásai, az amugyis leromlott gazdasági életünk felett, mely isszonyu szenvedést hoz a dolgozó nép összeségére és ez esetben a munkásság újra csak saját szakszervezeteire támaszkodhatik védelmi szempontból, különösen mindaddig, míg a munkanélküli segélyezési rendszer nincs törvényhozási uton rendezve.

Fenti rendkívüli fontos kérdéseken kívül a szervezett munkásság számára egész halmaz feltétlen szükséges és kikerülhetetlen probléma vár megoldásra. Így: a propaganda, az oktatás és nevelés kérdése, a szervezetek könyvtárainak megteremtése és a már meglévők kibővítése. A különböző munkás Sport és kulturintézmények életképességének tétele. A jogvédelem. A munkásotthonok építése, szintén elsőrendű feladataink közé tartozik, mert a munkásszervezetek megfelelő otthonok nélkül mégcsak félmunkát sem végezhetnek.

Az összes itt felsorolt kérdések életet, létexistenciát, kenyeret, emberséges életnivót jelentenek a munkásság részére. De amely kérdésekben a munkásság egyedül önönmagára van utalva. Éppen ezért a küldöttközgyűlés kimondja az eddigi szövetségi járulékok érintetlenségét és felhívja a helyi szervezeteket, hogy a helyi viszonyoknak megfelelően vezessenek be — ott, ahol még nincs — helyijárulékokat, hogy tagjaik gazdasági és kulturális érdekeit hathatós védelemben részesíthessék és előbbre vigyék.

Hozzászólások:

Abrahám Bernát Bucuresti, kéri egy IV-ik osztály létesítését. Bob Marosvásárhely, szintén a IV-ik osztályu járulék mellett foglal állást.

Gheorghiu Giurgiu. Kéri a jelenlegi hetijárulékok és segélyek fenntartását.

Savu Nicolae Lupeni, ugyancsak a IV-ik osztály felállításával mellett beszél.

Stan László Cluj, kijelenti, hogy a jelenlegi hetijárulékok leszállítása, vagy egy IV-ik járulékosztály felállításával nem áll érdeklünkben. Kéri a jelenlegi járulékok fenntartását.

Cucu Brăila, a hetijárulékok fenntartása mellett van, ellenben kéri a szakszervezeteknek járó százalék felemelését.

Florea Nicolae Bucuresti, kéri egy sztrájkalap létesítését, heti 1 leies hozzájárulással.

Orbán Gyula Brassó, kéri, hogy betegség vagy munkanélküliség esetében, mindazon idő alatt, míg a tag segélyre jogosult, ingyen bélyeget kaphasson.

Holzer József úveges Turda, megjegyzi, hogy az általa képviselt szakszervezet is foglalkozott egy IV-ik járulékosztály felállításának gondolatával. Megvan győződve róla, hogy az igen magas járulékok nem vezetnek jó eredményre.

Téglás Gábor Vulcar Annak a nézetének ad kifejezést, hogy

egy IV-ik osztály létesítése nem fog a munkások nagyobb számú megszervezéséhez vezetni.

Gărboveanu Simion előadó, válaszában kimutatja, hogy a határozati javaslatokat tárgyaló bizottság alaposan áttanulmányozta a hetijárulékok és segélyek kérdését, valamint a csoportok idevonatkozó javaslatait. Egy IV-ik járulékosztály felállítását nem képviseli a Szövetség részére semmiféle reális érdeket. Kéri tehát a közgyűlést, fogadja el a bizottság által ajánlott javaslatot.

Bernau elnök szavazás alá bocsátja a hetijárulékra és segélyekre vonatkozó javaslatot, amit a kongresszus szavazattöbbséggel elfogad.

Következik a napirend 5-ik pontja:

Alapszabály módosítás.

Munteanu Nicolae a Szövetség titkára rámutat az alapszabályok módosításának szükségszerűségére a következő értelemben:

1. paragr. A Szövetség címe: Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége. Rövidített cím: Fermetál. A Szövetség székhelye: Bucurési. (A többi változatlan marad).

4. paragr. 2. bekezdés a következőképpen módosul: A központi vezetőség a Szövetség anyagi jelentését egyszer évente a szaklapban leközi.

5. Paragr. A szövetség tagjai lehetnek: a vas-, fém-, vegyipar, petroleumiipar, mechanikai műhelyek és üzemek, valamint ezen szakmákba vágó munkát végző munkások, nemzetiségre, vallásra és nemre való különbség nélkül, akik szakszervezeteik által, avagy egyénileg magukévé teszik a Szövetség alapszabályait és azoknak mindenben alávetik magukat.

7. paragr. A 3. bekezdés így módosul: A központi vezetőség és a csoport vezetőség elfogadhatja, vagy minden indoklás nélkül elutasíthatja a belépést.

10. paragr. Az 1. bekezdés így módosul: A központi vezetőség és a szakszervezet vezetősége kizárhatja mindazon tagokat.

A b) pont 3. bekezdése így módosul: A kizárt tag a kizárás ellen a központi vezetőséghez, míg a szövetség központi vezetősége által kizárt tag a legközelebbi szövetségi közgyűléshez felelhet, amely jóváhagyhatja, avagy megsemmisítheti a kizárását.

11. paragr. C) pontja így módosul: Munkaügyből kifolyó vitás esetekben a következők részesülnek díjmentes jogvédelemben: szervezkedésből bebizonyított elbocsátások, szervezkedés miatt történő üldözések, küldöttek elbocsátása bérmozgalomból kifolyólag, szakszervezeti mozgalomból történő letartóztatások, a szakszervezeti jogiszemélyiségnek elnyerése vagy a szakszervezet feloszlása esetében, felfolyamodások a döntőbírósi döntések ellen abból a célból, hogy joggyakorlat létesíthessék.

12. paragr. 5. pontja így módosul: rendkívüli és költözködési segély egy évben csak egyszer fizethető ki. A költözködési segély csak az esetben jár, ha a tag munkahelyével egyetemben lakóhelyét is változtatja.

Szülési segélyt csak azok a nők kaphatnak, akik a szövetségnek tagjai.

6. pont (uj). Temetkezési segély a befizetett hetek arányában.

13. paragr. A 12. §-ban felsorolt segélyek nagyságát közgyűlés által megállapított járulék osztályok és tagsági időtartama figyelembe vétele alapján, a Szövetség ügykezelési szabályzatában állapítja meg a központi vezetőség.

15. paragr. a) pont így módosul: A szövetségi alapszabályok rendelkezéseit, a központi vezetőségnek és a szakszervezetek mindenkorai vezetőségének határozatait, valamint a Szövetség ügykezelési szabályzatát betartani.

16. paragr. A szöveg változatlan marad, a tagkönyvdíj 10 lei.

17. paragr. a) pontja: az első osztályba tartoznak azok a szakmunkások és specializált munkások, kiknek napi keresetük meghaladja a 100 leit és mindazok, akik ide akarnak tartozni. E kategóriákban tartozó munkások heti 17 lei járulékot tartoznak fizetni.

b) pontja: a második osztályba tartoznak azok a szakmunkások és specializált munkások, akiknek napi keresetük 100 leien alul marad. E kategóriákba tartozó munkások heti 13 lei járulékot tartoznak fizetni.

c) pontja: a harmadik osztályba kizárólag a napszámók és nőmunkások tartoznak. Ezek heti 9 lei járulékot fizetnek.

21. paragr. a) pont így módosul: az 5. §-ban említett iparágakban dolgozó vas-, fém- és vegyipari, valamint petroleumiipari munkások összes szakszervezetei, melyek a 6. § alapján a Szövetséghez csatlakoztak.

23. paragr. 1. bekezdés első sora így módosul: a rendes országos közgyűlés minden három évben tartatik meg. A többi szövegrész változatlan marad.

24. paragr. a) pontja így módosul: a Központi Vezetőség és Felügyelő Bizottság jelentéseinek meghallgatása, az elmúlt évek mérlegeinek jóváhagyása, a felmentvény megadása esetleg megtagadása.

30. paragr. Az f) pont így módosul: a csatlakozott szakszervezetek ügykezelését időről időre ellenőrizni, mely ellenőrzésnek évente legalább kétszer kell megtörténni. Oly esetben, mikor a Központi Vezetőség megállapítja, hogy valamely szakszervezet

vezetősége hibás működést fejt ki, vagy pedig tevékenysége ellenkezik az alapszabályok és a szövetségi határozatok rendelkezéseivel, jogában áll a központi vezetőségnek azt a szervezetet felfüggeszteni, vagy a vezetőséget eltávolítani és a szakszervezet ügyeinek vezetésére ideiglenesen egy bizottságot kinevezni. A központi Vezetőség határozatát a legközelebbi szövetségi közgyűléshez lehet megfélebezni.

g) új pont. A pénztári jelentést és az évi mérleget összeállítani, ezeket ellenőrzésre az ellenőrző bizottságnak benyújtani és a legközelebbi kongresszusnak jóváhagyás végett előterjeszteni.

h) új pont. A Szövetség nevében ingatlanokat vásárolni, vagy eladni és szükség esetén a Szövetség ingatlanaira pénzkölcsönt felvenni, valamint érvényesen aláírni meghatalmazottjai útján az ezzel kapcsolatos ügyiratokat.

Bernau elnök szavazás alá bocsátja a fenti javaslatokat, amit a küldöttek egyhangulag elfogadnak.

Harmadik nap

Mirescu Ioan a Szövetség másodelnöke, mint előadó a munkatörvényekkel kapcsolatos határozati javaslatokat terjeszti be és indokolja meg.

HATÁROZATI JAVASLAT

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetségének, Bucurésiben, 1936 május 24–26. napjain tartott országos kongresszusa, a munkatörvényekre vonatkozó jelentés megvitatása után az egyes munkatörvények módosítása és kiegészítése érdekében a következőket állapította meg:

1. A munkakonfliktusok törvénye, 16 évvel életbeléptetése után még mindig tartalmaz oly egyoldalú rendelkezéseket, amelyek a munkáltatók érdekeit szolgálják. Az ebbe a törvénybe foglalt büntető rendelkezéseket csak oly esetekben hajtják végre, amikor azok a munkásokat sújtják.

Követeljük, hogy a törvényben kártérítés terhe alatt tiltsák meg a munkáltatóknak, hogy konfliktus esetén és annak tartama alatt, a munkásokat és azok bízalmiférfiát el ne bocsájthassák. Ugyancsak követeljük azt is, hogy a munkáltatók ama jogát, hogy a békéltető tárgyalásokra ügyvéddel jelenjen meg, vagy magukat ügyvédek által képviselthezzék, terjesszék ki a munkásokra is, mert máskülönben a törvény továbbra is egyoldalú, csak a munkáltató érdekeit szolgáló törvény marad.

2. Gyülekezési és szervezkedési szabadság. Bár az alkotmány az ország minden polgárának biztosítja a „szabad társulás jogát, minden előzetes engedély nélkül”, mégis, a munkásokat a polgárok külön kategóriájának tekintik és az ország többi polgáraival szemben úgy kezelik, mintha őket kevesebb jog illetné meg. Így a legszigorúbban vett gazdasági jellegű sztrájk alkalmával is a munkások bízalmiférfiát és a törvényesen működő szakszervezetek vezetőit a rendőrhatalóságok törvénytelenül minduntalan letartóztatják, hogy így a munkásokra, a munkáltatók hasznára, erkölcsi nyomást gyakoroljanak.

Az ilyen önkényes eljárással a munkásokat megfosztják ama joguktól, hogy a munkáltatók határtalan kizsákmányolásával szemben védekezheszenek. Így a munkáltatók hatósági segítséggel, a munkásokra rákényszerítik azokat a barbár munkafeltételeket és azt az életnivót, amely Romániát ebből a szempontból. Európa legelmaradottabb országai közé sorozza.

A kongresszus követeli az ország érdekében is, hogy a kormány a munkásság számára — a munkáltatókkal egyenlő arányban — biztosítsa a jogot és szabadságot, hogy egyesülés és szervezkedés útján a munkások a civilizált jelzőre igényt tartó országhoz méltó életnivót vívhassanak ki maguknak és ne támogassa minduntalan a munkáltatóknak a munkafeltételek és a bérek folytonos alásüllesztésére irányuló támadásait, mint ahogy azt ma teszi.

A kongresszus követeli a kormánytól, hogy változtassa meg magatartását a munkássággal szemben, mert jelenlegi magatartása magának az ország érdekeinek is ártalmas.

Követeljük, hogy alkalmazzanak szigorú megtorló intézkedéseket mindazon hatósági közegekkel szemben, akik a munkásokkal és a szakszervezetekkel szemben visszaélnak hatalmukkal. Követeljük, hogy a tőke és munka közötti harcban a munkásoknak a munkáltatókkal egyenlő bánásmódot biztosítsanak.

3. Munkaidő és munkanélküliség. Az utóbbi években alkalmazott technikai termelőeszközök és mechanizált termelési módszerek, valamint a munkásoknak az állami technikai és egészségügyi hatóságok minden ellenőrzésének hiányával végrehajtott, legvadabb racionalizálás révén való kihasználása azt eredményezte, hogy egyfelől a munkások és családtagjaik tízezreit a munkanélküliség és nyomor karjaiba taszították, másfelől a munkában maradtak fizikai erejét felőrölték. Ennek következménye az, hogy a betegségek, de különösen a tüdővész elterjedése a munkások között ijesztő méreteket öltött.

Az állam kötelessége ezen az ország érdekeit szempontjából is káros és veszélyes állapotok megszüntetése érdekében sürgősen és energikusan közbelépni.

Sürgős követelmény a munkaidőnek — a létminimum biztosításával — heti 40 órára, vagy még ennél is kevesebbre való leszállítása.

Az államok kötelessége a munkanélküliség esetére szóló segélyezés törvényes biztosítása is, mert az állam el kell ismerje a kapitalista rendszer eme betegségének állandóságát, amelyet ma már nem lehet a szegényügy problémájaként kezelni.

A vas-, fém- és vegyipari munkások szövetségének kongresszusa, a munkanélküliség segélyezése körül eddig alkalmazott megalázó módszereket elutasítja és követeli a munkanélküliség segélyezés törvényes biztosítását az állam és a munkáltatók kötelező hozzájárulásával, az Országos Szakszervezeti Tanácsnak a parlamentben benyújtott törvényjavaslata sze-

rint, amely öt év óta hever a parlament irattárába, anélkül, hogy szavazás alá bocsájtották volna.

4. A nők és gyermekek védelme. A kongresszus aggodalommal állapítja meg, hogy a munkaidő és a női és gyermekmunka védelméről szóló törvénnyel ma már senki sem törődik. A munkáltatók, a munkaügyi minisztérium szerveinek hallgatóságos beleegyezésével, ennek a törvénynek rendelkezéseit sehol sem tartják be.

A nőket és gyermekeket a munkaügyi felügyelők szemeláttára mindenütt éjjeli munkára is alkalmazzák és ugyanakkor a napi 9 és 10 óra munkaidő a legtöbb iparágban, ugyyszólván általános rendszerré vált. A törvény és a parlament által ratifikált és törvénybe iktatott nemzetközi egyezmények rendelkezéseinek ellenére, mindkét nembeli gyermekeket — még a munkaügyi minisztérium által jóváhagyott engedélyekkel is — 14 éven alul is dolgoztatnak. A munkaidő és a női és gyermekmunka védelméről szóló törvény rendelkezései alól miniszteri rendeletek révén eszközölt kivételezések visszaállították a törvény megszavazása előtti állapotokat, vagyis a rendszeres napi 10 órai munkaidőt, amelyet a 8 órára járó munkabérrrel fizetnek.

A kongresszus követeli, hogy a munkaügyi minisztérium szüntesse meg a törvény rendelkezései alól való kivételezések engedélyezését és ugyanakkor azokat a kivételezésekről szóló miniszteri rendelkezéseket, amelyeket a kivételezésekről szóló rendelkezések hatálya alá tartozó iparvállalatoknak adnak, nyilvánosan közzőljk.

A munkaügyi felügyeletről szóló törvényt oda módosítsák, hogy a munkaügyi felügyelő ellenőrzés esetén ne legyen köteles a munkáltatót az ellenőrzés megkezdése előtt értesíteni.

A munkaügyi felügyelőségek és más ellenőrző hatóságok, a szakszervezet kérésére kötelesek legyenek az ellenőrzést bevezetni és ily esetekben, a munkaügyi felügyelő mellett az ellenőrzésnél, a kérvényező szervezet képviselői is jelen lehessenek.

5. A munkakamarák hatáskörét a következőképpen szélesítsék ki:

a) A kisipari munkáltatókat a munkakamarákból vonják ki, hogy ez az intézmény a munkavállalók kamarája maradjon.

b) A munkakamarák igazgatása a legteljesebb önkormányzat elve alapján történjen. A munkaügyi minisztérium számára csak az ellenőrzés jogát tartsák fenn.

c) A munkakamarák személyzetét az igazgató tanács nevezze ki és elmozdíthatatlanságukat biztosítsák.

d) A munkakamarák igazgatósági tagjainak szabad működést biztosítsanak, úgy hogy azok indokolatlan elbocsájtását az illető vállalatoktól, szigorú büntetés terhe mellett akadályozzák meg.

e) Az irodák és üzletek munkaidő beosztása és általában a törvényes munkaidő betartása fölötti felügyelet és a vasárnapi munkaszünet a munkaidő törvénye szellemében, a munkakamarák hatáskörébe tartozzon.

f) A munkakamarák egyes szakosztályai igazgatósági tagjainak számát, közvetlenül az illető szakosztály választói számának arányában állapítsák meg.

g) Követeljük a munkakamarai választások határidejének sürgős kérését, hogy az interimáris bizottságok igazgatásának végre véget lehessen vetni.

6. A munkaügyi bíráskodás. A munkaügyi bíráskodás törvényének, eddigi alkalmazás során szerzett tapasztalatok alapján megállapítja a kongresszus, hogy a gyorsabb és megfelelőbb igazságszolgáltatás érdekében feltétlenül szükséges, hogy

a) ne csak a bérekre vonatkozó, hanem a munkavállalók bármely természetű jogaira vonatkozó kérések, teljesen bélyeg- és költségmentesek legyenek.

b) A bélyeg és költségmentességet élvező munkavállalók kategóriáját bővítsék ki úgy, hogy az minden 10.000 lei havi fizetésen alul levő munkavállalóra vonatkozzon.

c) A munkaügyi bíróságok számára, tegyék lehetővé több ítélőszekció alakítását, hogy a perek felhalmozódását és ezáltal az ügyek elintézésének halogatását el lehessen kerülni. Ennek érdekében, a jelenleg működő munkaügyi bíróságok mellé megfelelő számú bírakat és jegyzőket osszanak be.

d) Munkaügyi bíróságot minden megye székhelyén állítsanak fel.

e) A jelenlegi törvényt olyan értelemben módosítsák, hogy az ülnökök hiánya esetén azonnal más ülnököket lehessen behívni, nehogy a pör emiatt halasztást szenvedjen.

f) A munkaügyi bíróságoktól beérkező felelőzéseket tárgyaló törvényszéknél szakbíróságokat létesítsenek, hogy úgy a polgári, mint a kihágási ügyekben ezek ítélkezzenek.

g) A munkaügyi bíróságok minden határozatát azonnal, birtokon kívül végre lehessen hajtani, hogy az indokolatlan felelőzésekkel a munkást járandóságaitól elűzni ne lehessen.

Abrahám Bernát Bucuresti, rámutat arra, hogy bármennyire is törvényesek a munkakonfliktusok, számos letartóztatással végződnek. Kéri, hogy ebből a határozati javaslatból kapcsolják ki a munkakonfliktusok kérdését. Kéri továbbá, hogy a határozati javaslatban foglalt 40 órás munkahét bevezetése ne vonja magaután a fizetések csökkenését. A munkanélküli segélyezés a munkások anyagi hozzájárulása nélkül történjen.

Florea Bucuresti, kéri, hogy a munkaadóktól és munkásoktól összegyűjtött 1 százalékos munkanélküli alapokat a Szövetség ossza szét.

Mirescu válaszol a felvetett kérdésekre. Mi nem beszélhetünk alkalmazhatatlan reformokról. A munkások munkanélküli-ség elleni biztosításának törvénytervezete be volt nyújtva a parlament elé az Országos Szaktanács által. A törvénytervezet az e tekintetben leghaladottabb államok törvényeinek figyelembe vételével lett megszerkesztve. Ami a 40 órás munkahét bevezetését illeti, hogy azt a fizetések csökkenése nélkül kérjük, ami a határozati javaslatunkban tovább megyünk, a 40 órás munkahetet

a létminimum biztosítása mellett követeljük, mivel a jelenlegi fizetések nem felelnek meg a minimális szükségleteknek sem, tehát azokat emelni kell.

Az elnök szavazás alá bocsátja a határozati javaslatot, amit a kongresszus egyhangulag elfogad.

Gazdasági Problémák

Mirescu Ioan felolvassa a gazdasági problémákkal kapcsolatos határozati javaslatot:

HATÁROZATI JAVASLAT

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetségének országos kongresszusa, miután az általános gazdasági helyzetet és különösen a vas-, fém- és vegyipari munkások gazdasági helyzetét megvitatta, megállapította, hogy a gazdasági krízis megszüntetésére tett ígérek és kísérletek dacára a munkásoktól mindinkább elszegényedve, mind mélyebb nyomorba süllyed. Ez a tény is bizonyítja, hogy a tőkés gazdasági rendszer képtelen a krízisből kivezető utat találni. Megállapítja a kongresszus azt is, hogy ez a krízis a tőkés gazdálkodás módszereinek vélejáró eredménye. A polgári kormányok a tőkés gazdálkodás kiegyensúlyozására tett minden erőfeszítését a munkásoktól könyörtelen kizsákmányolására és elnyomására tett intézkedések jelentik, miáltal a munkások helyzetét mindinkább elviselhetetlenebbé súlyosbítják.

Látva az utóbbi időben Romániában is jelentkező, a politikai diktatura eszközeinek alkalmazására irányuló kísérleteket, mondván: hogy csak ilyen eszközökkel lehet a krízis bajait elhárítani, a kongresszus kötelességének tartja a romániai vas-, fém- és vegyipari munkások figyelmét legkomolyabban felhívni arra, hogy minden diktatúrát ily demagóg ígérekkel juttattak hatalomra. A diktatúrák azonban képtelenek voltak a krízist és következményeit elhárítani és a dolgozó tömegek bajait orvosolni. Az igazság az, hogy a dolgozó tömegek a diktatórikus rendszerekben sokkal többet szenvednek.

Az egyes országok gazdasági és társadalmi életében végbevitt diktatórikus kísérletek következményei világosan megmutatják, hogy a jelenlegi krízis orvoslása és újabb krízisek veszedelmeinek elhárítása, csakis a jelenlegi tőkés gazdasági rendszernek, kollektív gazdálkodási rendszerével való radikális átalakítása révén érhető el.

Tekintettel Románia kormányai által, az utóbbi években kifejtett gazdasági politika teljes eredménytelenségére és mivel a polgári pártok programjaiban foglalt gazdaságpolitikai tervek valamennyijét a munkásoktól érdekeivel ellentétben állóknak tekintjük, a vas-, fém- és vegyipari munkások országos kongresszusa felhívja, az Országos Szakszervezeti Tanács figyelmét, hogy mint az ország szakszervezeti mozgalmának arra hivatott fóruma, sürgősen dolgozza ki ama gazdasági munkaprogramot, amelynek általános és főbb vonalait a legutóbbi országos szakszervezeti kongresszus már meghatározta. És ennek alapján az Országos Szakszervezeti Tanács kezdjen energikus akcióba és annak megvalósítása érdekében valamennyi dolgozót és minden őszintén demokratikus elemet igyekezzen a gazdasági munkaprogram köré tömöríteni.

Ennek a gazdasági munkaprogramnak alapját a termelésnek a fogyasztás szükségletei ellátásának elvére alapozott megszervezése kell képezze és célja a kollektív termelési rendszer fokozatos megvalósítása kell legyen, amely rendszer véget kell vessen a kapitalizmus által meghonosított könyörtelen kizsákmányolásnak, amelyben az emberek milliói állandó nyomorban és szenvedésben küzdenek.

Az Országos Szakszervezeti Tanács gazdasági munkaprogramjának azonnali célkitűzése: munkaalkalmak biztosítása és a munkaidőnek oly mértékű leszállítása kell legyen, hogy a gazdasági krízis okozta munkanélküliség által sújtott dolgozók a termelésben a legrövidebb időn belül elhelyezkedhessenek. A gazdasági munkaprogramnak azt kell céloznia, hogy a munkavállalók és termelők munkájukért oly ellenszolgáltatást kapjanak, amely életszínvonalukat úgy gazdasági, mint társadalmi szempontból ténylegesen megjavítja.

A vas-, fém- és vegyipari munkások szövetségének országos kongresszusa, összhangban az Országos Szakszervezeti Tanács kötelességére tartozó munkás- és magánalkalmazotti szövetségek általános kongresszusa által meghatározott irányelvekkel, kéri, hogy a megalkotandó munkaprogram alapján, az Országos Szakszervezeti Tanács indítson energikus akciót: a trösztök, kartellek, az ipari szindikátusok, a gabonakereskedelem monopolizálásáért, a termelőeszközök és különösen az ipari termelés alapját képező vállalatok, úgymint: a petroleum, bányá, nehézipar, fegyveripar stb. nacionalizálásáért, a szállítási eszközök monopolizálásáért, a hitelnyújtás állami megszervezéséért, a Nemzeti Bank — a magánkézben levő részvények kisajátítása révén — kizárólagos állami tulajdonba vételért és a köztakarékossági intézmények — ideértve a különböző biztosító intézményeket is — monopolizálásáért.

Tekintettel az országos gazdasági és politikai helyzetre, a vas-, fém- és vegyipari munkások kongresszusa kéri az Országos Szakszervezeti Tanácsot, sürgősen dolgozza ki a gazdasági munkaprogramot és mielőbb indítsa meg az akciót annak megvalósításáért.

A kérdéshez többen hozzászólnak, majd szavazás alá bocsájtva a határozati javaslatot, azt egyhangulag elfogadják.

Társadalombiztosítási törvények

Bernau Petru és Rusu Simion a kongresszus elé terjesztik a társadalombiztosítás kérdésével kapcsolatos határozati javaslatot.

A romániai vas-, fém- és vegyipari munkások szövetségének 1936 május 24—26 napjain Bucurestiben tartott országos kongresszusa megvitatta a társadalombiztosítással kapcsolatos problémákat, mindenek előtt szükségesnek tartja felhívni a figyelmét az ország vas-, fém- és vegyipari munkásságának és a kormánynak, mily elsőrangú fontossága a társadalom-

biztosítás egy a munkásosztály, a vállalatok, mint az ország általános érdekeinek szempontjából is. A vállalatok és az egész ország érdekeinek szempontjából is nagy fontossággal bír, hogy egészséges dolgozói legyenek, hogy a munkások a balesetből, betegségből, rokkantságból, valamint előregedésből származó elháríthatatlan kockázattal szemben védelemben részesüljenek.

A társadalombiztosítás valamennyi modern állam számára, párhuzamban az iparosodással és a tömegek elszegényedésével, nélkülözhetetlen intézménnyé lett. Ahoz azonban, hogy a társadalombiztosítás szociális hivatásának megfeleljen, szükséges, hogy ezt a biztosítottak vezessék és az intézmény érdekeit idegen beavatkozásoktól megóvják. A kongresszus kénytelen azonban sajnálattal megállapítani, hogy a társadalombiztosítás intézménye, amelyet a múltban a politikai befolyástól mentesítették, most a politikai spekulációk színhelyévé vált. A jelenlegi kormány hatalomrajutásakor történt meg először, hogy a kormányváltás után valamennyi Biztosító Pénztár igazgatóságát feloszlatták és így az eddig a községi és megyei tanácsokkal szemben alkalmazott szerencsétlen módszert, a társadalombiztosítóra is kiterjesztették.

A Biztosító Pénztárak jelenlegi igazgatóságának többsége választási agynökökből, a biztosítottak érdekeitől teljesen idegen és hozzá nem értő elemekből került ki.

A kongresszus tiltakozik az ellen, hogy a társadalombiztosítás intézményét alárendelik a politikai érdekeknek és ugyanakkor követeli:

1. A társadalombiztosítás jelenlegi törvényének sürgős módosítását oly értelemben, hogy a politikai szervek visszaélő beavatkozásai, a jövőben lehetetlenné váljanak. A társadalombiztosító központi és kerületi pénztárainak a törvény a legteljesebb önkormányzatot biztosítsa. E cél érdekében a módosító törvény elő kell írja, hogy a jövőben a Biztosító Pénztárak igazgatóságait, az általános választójog módszereivel a biztosítottak közvetlenül válasszák, a munkaügyi minisztérium és a munkakamarák beavatkozása nélkül.

2. Foglalják törvénybe az öregségi biztosítást. A férfi munkások korhatárát 60 évben, a nőmunkások, a nehézipar, a vegyipar munkásai és általában mindazon biztosítottak számára, akik oly munkahelyeken dolgoznak, ahol maga a munka természete olyan, hogy a munkások szervezetét gyorsan megtámadja és munkaerejét legyöngíti, az öregségi nyugdíjat már 55 évtől kezdve biztosítsák.

3. A betegség, vagy öregség miatt keletkező rokkantság esetére a nyugdíjra való jogosultság 200 heti biztosítási járulék befizetése után kezdődjön. A vis major esetekben, mint betegség, hadgyakorlat, katonai szolgálat, mozgósítás és munkanélküliség eseteiben a járulékok nemfizetését ne tekintsék a jogfolytonosság megszakításának.

A biztosítási osztályok alapjául a biztosítottak teljes bére szolgáljon, abban az értelemben, hogy a jelenlegi járulékok 6000 lejig terjedő biztosítottaknál semmiféle címen nem emelhetők. A nyugdíjakat a biztosítottak bére arányában állapítsák meg, úgy, hogy az első 200 befizetett heti járulék után a nyugdíj a biztosított bér egyharmada legyen és minden további 50—50 befizetett hét után a nyugdíj 2—2%-kal emelkedjen, egészen a biztosított bér összegéig.

A biztosított vagy nyugdíjas elhalálása esetén a hátramaradott családtagok a következő nyugdíjakat kapják:

A feleség vagy férj az elhalt biztosított nyugdíjjárandságának 50 százalékát.

A törvényes, elismert vagy örökbefogadott gyermekek 18 évük betöltéséig az elhunyt szülő nyugdíjjárandságának egyharmadát.

A mindkét részről árvamaradt gyermekek az elhunyt szülő nyugdíjjárandságának 50%-át kapiák. Árva gyermekek, akiknek anyja újból férjhez megy, mindkét részről árvának tekintessenek.

4. A társadalombiztosító járuléka a munkavállalókat, a munkáltatót és az államot egyenlő arányban terheljék.

5. A kisipari munkáltatókat vonják ki a kötelező biztosítás hatálya alól és csak önkéntes biztosítottak lehessenek.

6. A kongresszus követeli, hogy a jelen társadalombiztosítási törvény módosításáig is a Biztosító Pénztárak igazgatóságainak összetételét változtassák meg és azokat a jelen törvény 67-ik szakaszának megfelelően nevezzék ki, úgy, hogy azokban csak a munkakamarák és a szakszervezetek által ajánlott, a biztosítottak tényleges és közvetlen képviselői foglalhassanak helyet.

7. A kongresszus a havi 6000 lei bérjövdelemig terjedő kötelező biztosítási határnak havi 12.000 lei bérjövdelemig való felemelést javasolja, vagyis mindazon munkavállalók, akiknek havi bérjövdeleme 12.000 lejig terjed, biztosításra kötelezettek legyenek.

8. A kongresszus követeli a társadalombiztosítás törvényének a tisztviselők számának meghatározásáról szóló és azok kinevezéséről rendelkező 71-ik szakasz g) és i) bekezdéseinek, valamint a 129-ik szakasz 1 pontjának szigorú betartását.

A romániai vas-, fém- és vegyipari munkások országos kongresszusa, mint az ország idetartozó szervezett munkásainak teljes jogú képviselője és mint ilyen, egyben a biztosítottak egy jelentős tömegének képviselője is, akik béreikből elvont járulékaikkal a társadalombiztosító intézményt fenntartják, — energikusan követeli, hogy az itt felsorolt kívánságokat az illetékes fórumok vegyék figyelembe és azokat késedelem nélkül váltásuk valóra.

A javaslatot a kongresszus egyhangulag magáévá teszi, azal a kibővítéssel, hogy a biztosítottak gyermekágyas feleségei szülési segélyben részesüljenek. Korházban való utalás esetén a biztosított tag hozzátartozói segélyben részesüljenek. Biztosított nők, kiknek beteg férjeik vannak, de nem biztosított tagok, férjeik részére orvosi segélyre tarthassanak igényt.

Következik a napirend 7-ik pontja:

A SZÖVETSÉG JÖVŐ FELADATAI

Bartalis Sándor a Szövetség titkára nagy általánosságban rámutat a Szövetség jövő feladataira. A mai körülmények között a munkásság egységesebb kell legyen, mint bármikor, hogy ne csak védelmi álláspontra helyezkedjen, hanem támadást indíthasson jogainak kivívásáért.

Ettől az elvtől vezetve a következő határozati javaslatot terjeszti be és kéri annak elfogadását:

HATÁROZATI JAVASLAT

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége 1936. május hó 24, 25 és 26-án Bucurestiben tartott VII-ik küldöttközgyűlése megállapítja, hogy a munkásság életnívója a gazdasági válság következtében elképzelhetetlen módon alásüllyedt.

Az utóbbi évek nyomán a kormány a külföldi ipari cikkek behozatala ellen rendkívüli magas védvám-rendszert léptetett életbe és ennek folytán, valamint a hadfelszerelési megrendelések következtében óriási haszonnal zárják évi mérlegeiket a romániai ipari vállalatok. A vas-, fém és vegyiparban is alkalmazott túlzott racionalizálás az ipari termelést a legmagasabb pontra fokozta. Az ezáltal elért többtermelés kizárólag a kapitalisták vagyonának gyarapodását szolgálja, aminek áldásaiban sem a termelőerők, sem a fogyasztó rétegek nem részesülnek. Ellenkezőleg a munkabérek, a munkafeltételek, de általában a dolgozó rétegek életszínvonala állandóan rosszabbodik.

A vas-, fém- és vegyipari vállalatok, a gazdasági válság és racionalizálás által kiszorított munkanélküli tömegekre építik kizsákmányoló rendszerüket. Alacsony munkabérek fizetése mellett, 10—12 órai munkaidőt dolgoztatnak és csak így, a hosszú munkaidő alatt kereshetik meg a munkások a mai éhbéreket is.

Amíg az egyik oldalon, a törvénybe iktatott napi 8 órai munkaidővel ilyen visszaélés folyik, a kapitalisták részéről, addig a másik oldalon 10 ezres munkástömegekkel rövidített munkaidőt dolgoztatnak, amely munkástömegeknek ezen kapitalista manipuláció folytán még az éhbérek sincsenek biztosítva.

Az alacsony fizetések a munkásság legszükségesebb életfeltételeihez szükséges kiadásokat sem fedezik. A drágaság folyton emelkedik. A hus és kenyér ára, a lakbérek, az adó, az iskoláztatás és minden közszükségleti cikk, ami az életfolyamatban elkerülhetetlen, súlyos gondokat okoz a dolgozó emberiség számára.

Ezen ténybeli megállapítások a munkásnép nyomorának és szenvedésének folytonos kimélyülését bizonyítják, ami ellen a munkásság lét egzisztenciája érdekében védelmi álláspontra kell helyezkedjenek.

A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások kongresszusa tiltakozó szavát emeli fel a vas-, fém- és vegyipari vállalatok ezen embertelen munkáskizsákmányoló gazdasági politikája ellen. Követeli a kormánytól, hogy vessen véget ennek a rendszernek. Vegye védelmébe a termelő és fogyasztó tömegek százazreit és millióit, mint az ország és a nemzet igazi fentartóit. Vessen véget az élelmiszer és a lakbér uzsorának.

Bár a munkástömegek nem tehetik függővé helyzetük megjavítását a mai polgári kormányzat intézkedéseitől, mégis mint az állam jogszerű polgárai komoly felhívást intéznek az illetékes fórumokhoz és figyelmeztetik rá, hogy kötelességük az ország értékes dolgozó erőt megvédeni a pusztulástól, mert ezek nélkül nem lehet egy ország virágzását és fejlődését biztosítani.

A vas-, fém- és vegyipari munkásság mindezek előrebocsátása után kihangsúlyozottan megállapítja, hogy csak a maga szervezeti erejére támaszkodva valósíthatja meg azokat az előfeltételeket, amelyeknek alapján biztosíthatja a maga számára az emberséges életfeltételeket és veheti meg alapját a jövő boldogulásának. **Éppen ezért a kongresszus erőteljes szervezkedésre szólítja fel az ország minden dolgozó vas-, fém- és vegyipari munkását, hogy a szervezetség hatalmas átfogó erejével törekedjen a mai rendszer helyébe egy igazságosabb és minden ember részére egyforma, boldogabb rendszert felépíteni.**

A még szervezetlen, saját sorsuk iránt közömbös szunnyadozó munkástömegek felrázása érdekében a kongresszus utasítja a Szövetség újonnan megválasztott vezetőségét, valamint a helyi szervezetek vezetőségeit, hogy haladéktalanul indítsák meg a legmesszebbmenő szervezési propagandát.

A célirányos szervező munka folytatására a legközvetlenebb módszereknek a következőket tartja a kongresszus:

1. Utasítatnak az összes helyiszakszervezetek vezetőségei, hogy a működésük körébe tartozó területeken folytatólagosan hívjanak össze műhelyértekezleteket, szervező- és taggyűléseket, melyeken fejtsék ki a szervezkedés szükségességét.

2. Nagy súlyt kell fektetni a bizalmiférfi rendszer kiépítésére és a bizalmiférfiak nevelésére, hogy ezáltal képzett bizalmiférfi gárdával rendelkezzenek a helyi szervezetek, mert ezek kell képezzék az összekötő kapcsolatot a tagok és szakszervezetek között.

3. Utasítatnak az új központi vezetőség arra, hogy rövid időn belül, a mai időnek megfelelő bizalmiférfi szabályzatot dolgozzon ki, amit brosurák alakjában bocsájtson a szervezetek rendelkezésére.

4. A központi vezetőségek időközönként a szakszervezeti és az általános munkásmozgalmi problémákról bocsájtson ki ismeretterjesztő brosurákat, amit a legminimálisabb áron terjesszen a munkásság körében.

5. Utasítatnak a központi vezetőség, hogy a rendes, folytatólagos szervező munkán kívül időközönkénti megszakítással, évente rendeljen el egy-egy teljes propaganda hónapot, mely esetben a fontosabb és nagyobb szabású gyűlésekre a Központ is küldjön előadókat.

6. A kongresszus utasítja a központi vezetőséget, hogy az összehívás, a helyiszervezetek helyzete fölötti kölcsönös tájékozódás szükségessége szempontjából és hogy a központi vezetőségnek alkalma legyen a helyi szervezetek nagyszámú küldöttjei előtt beszámolni a Szövetség

aktivitásáról és helyzetéről, ami egyúttal a Szövetség és a helyiszervezetek közötti kapcsolat tökéletesebb kimélyülését is jelenti, hívjon össze tárgymányi, vagy területi konferenciákat, főként azon években, amelyekben a Szövetség nem tart évi küldöttközgyűlést. Ezen konferenciák azonban csak olyan kérdésekben hozhatnak határozatokat, amelyek nem esnek a Szövetség rendes küldöttközgyűléseinek hatáskörébe.

7. A kongresszus utasítja a központi vezetőséget, hogy az Országos Szaktanács 1934. október hó 28—30-án Bucarestben megtartott kongresszusi határozatának is megfelelőleg tegyen lépéseket aziránt, hogy azoni szövetséggel, amely szövetség tagjainak gazdasági és szociális érdekei, nagyrészt szoros összefüggésben és érdekközösségben állnak a Vas-, Fém-, Vegyipari és Petróleumipari Munkások Szövetsége tagjai érdekével, nevezetesen a Bányaiipari Munkások Szövetségével lépjen érintkezésbe és tegyen lépéseket arra nézve, hogy miként lehetne megvalósítani ezen két szövetség egybeolvadását.

A kongresszus azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a két szövetség egybeolvadása rendkívüli erőt kölcsönözne ezen ipari ágakban foglalkoztatott munkástömegek gazdasági helyzetére, melyekben folytatott harcoknak.

Többek hozzászólása után, elnök a javaslatot szavazás alá bocsátja és azt a kongresszus egyhangulag elfogadja.

A csoportok javaslatai

A kongresszus áttér a csoportok és küldöttek javaslatainak tárgyalására és azok megvitatására.

Arad. Egy IV-ik járulék osztály létesítését javasolja, tekintettel, hogy a mai alacsony fizetések mellett a III. osztályú járulék, heti 9 lei, magas.

A kongresszus elutasítja.

Brasov. Javasolja a II. osztályú heti járulék I. osztályú, a III. osztályú heti járulék II. osztályú járulékoknak tekintessenek, míg a III. osztályú heti járulékot újból meghatározni. A segélyeket 20 százalékkal felemelni.

A kongresszus elutasítja.

Brăila. Javasolja a jelen járulék és segélyezési rendszert továbbra változatlanul meghagyni. — A csoportnak járó százalék a következőképp módosuljon: 30 tagig 40 százalékot, 30—100 tagig 35 százalékot, 100 tagon felül bíró csoportok 20 százalékot tarthatnak vissza a járulékokból.

A kongresszus elutasítja.

Nadrag. Javasolja egy amnesztia idő megállapítását, amelyen belül a hátralékos tagok hátralékaikat 5 leies járulékkal fizethessék, 10 évi tagsági idővel bíró tagok részére nyugdíjalapot létesíteni. A temetkezési alap kiterjesztése a családtagokra is.

Elfogadják a hátralékos tagsági díjak 5 leies járulékkal való törlesztését. A javaslat többi részét a kongresszus elutasítja.

Resita. Javasolja, hogy a csoportok helyijárulékait csak a csoport vagyonának növelése céljából lehessen emelni, nem pedig a titkárság fenntartása végett.

A kongresszus elutasítja.

Zernesti. Javasolja egy IV-ik járulék osztály létesítését nők és gyermekek részére, akiknek napi fizetése nem haladja meg a 60 leit. A jelenlegi segélyeket 20 százalékkal felemelni. A jelenlegi járulékok továbbra is változatlanul fennmaradjanak.

A kongresszus elutasítja a javaslatot.

Bucuresti. Javasolja a temetkezési alap helyett sztráik alap létesítését.

A kongresszus elutasítja a javaslatot.

Arad. Javasolja a 40 órás munkahét bevezetését. Harc a drágaság ellen és a munkabérek felemeléséért. Öregségi biztosítás bevezetése, valamint a társadalombiztosító intézmény autonómiaja.

Miután a javaslat a központi iroda által elkészített határozatokban bennfoglaltatik, azt elfogadják.

Brasov. Javasolja, hogy a szaklap kétszer havonta jelenjen meg és többet foglalkozzon szakmába vágó technikai dolgokkal.

Anyagi eszköz hiján, a kongresszus elutasítja a javaslatot.

Brăila. A Szövetség csináltasson egy külön jelvényt, melyet egy bizonyos szabály szerint osszon szét a tagok között. A szaklap technikai dolgokkal is foglalkozzon. A Szövetség kezdjen az anyagi lehetőségeihez mérten egy szélesebbkörű szervezkedési propagandát, míg a szervezkedő gyűlésekre a Központ küldjön kiküldöttet. A különböző intézményekbe való képviseltetést illetően az Országos Szaktanács vegye figyelembe azt az arányszámot, amelyre a Szövetség taglétszámának megfelelően jogosult.

A jelvényt illetően a központi vezetőség fog határozni. Technikai dolgokkal annyit fogunk foglalkozni szaklapunkban, amennyire a rendelkezésünkre álló hely engedi. A javaslat többi része bennfoglaltatik a már elfogadott határozatokban.

Nadrag. Javasolja, hogy a Szövetség indítson erőteljesebb szervezkedési propagandát. A központi kiküldöttek gyakrabban látogassák meg a gyengébb szakszervezeteket. Szakszervezetek létesítsenek ott, ahol még nincsen, különösképpen Ferdinándon, hol 1.000 munkás dolgozik. Odahatni, hogy a munkaadók betegség esetén az első 7 napra járó bért kifizessék.

A javaslatok a központi iroda által elkészített és a kongresszus által megszavazott határozatokban bennfoglaltatnak.

Resita. Javasolja, hogy a Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége egyesítessék a Bányaiipari Munkások Szövetségével.

A javaslat a kongresszus által megszavazott határozatokban bennfoglaltatik.

Klein Ferenc Resita, 40 aláírással ellátott javaslatot terjeszt be melyszerint mindazon tagok, kik még nem tagjai 7 éve a szervezetnek, de bal eset következtében munkaképtelenné váltak és nyugdíjasok lettek, jogosultak legyenek a temetkezési alap járulékaiknak fizetésére.

A kongresszus magáévá teszi a javaslatot.

Lindner Károly Resita, 37 aláírással a következő javaslatot terjeszti be: A kongresszus határozza el az 5 leies bélyegeknél három havi időtartamra való bevezetését, ez év július elsejétől szeptember 30-ig,

azon tagok részére, akik tagsági járulékaikkal 1936. január elsejéig hátralékban vannak, hátralékaikat ezzel a járulékkal fizethessék.

Október elsejétől kezdve 5 leies járulék által nyújtott kedvezményben egy tag sem részesülhet.

A kongresszus a javaslatot egyhangulag elfogadja.

Mirescu Ioan javasolja a kongresszusnak, hogy a Szövetség az alkalmazottai, illetve azok munkaképtelensége esetére egy biztosítási alapot létesítsen, melyhez az alkalmazottak fizetésük 5 százalékával, míg a Szövetség ugyancsak ennek az 5 százaléknak megfelelő összeggel járuljon hozzá.

A kongresszus a javaslatot elfogadja és utasítja az újonnan megválasztandó központi vezetőséget, hogy ezen az ügyben dolgozzon ki egy szabályzatot, amelyet utólagos jóváhagyás végett a legközelebbi kongresszus elé terjesszen.

A külföldi vendégek bucsubeszéde

Belina József szaktárs a cseh vasmunkás szövetség titkára a külföldi delegátusok nevében mond köszönetet a szíves vendéglátásért. Ugy a titkári jelentésből, valamint a kongresszuson elhangzott beszédekből harci szellem bontakozott ki és azt a benyomást keltette, hogy Romániában a munkásmozgalom biztos alapokon nyugszik és a legteljesebb siker jegyében halad előre.

Megértette, hogy egyes kiküldöttek erőteljesebb taktikát szeretnének a jövőben, mint volt a múltban. A munkáságnak mindenütt megvan az oka, hogy elégedetlen legyen, talán Romániában jobban, mint bárhol. De nem szabad azt higgyük, hogy más fog harcolni értünk. A csodák ideje elmúlt és nagy hiba volna részünkről, ha a világforradalomban reménykednénk. Mi kell harcoljunk saját magunkért. A szakszervezeteknek maguknak kell hatalmassá fejlődniök, mert csak saját erejükre támaszkodva érhetnek el eredményeket.

Belina József szaktárs a legteljesebb sikert kívánja Románia vasmunkásságának, a világ összes munkásainak javáért vívott harcaiban.

Felbbezési bizottság jelentése.

Pirovsky Károly Timisoara, felolvassa a felbbezési bizottságnak Feld István Nagyvárad, a szakszervezetből való kizárására vonatkozó jelentését. Nevezett miután az alapszabályok rendelkezéseit megszegte, a váradai szakszervezet vezetősége kizárta kebeléből. A kizárás ellen a központi vezetőséghez felbbezett és ez a kizárást jóváhagyta, megbizva 2 vezetőségi tagot, hogy a színhelyen vizsgálatot vezessenek le. Tekintettel arra, hogy Feld a kizárást a kongresszushoz is megfelbbezte, a küldöttközgyűlés által megválasztott felbbezési bizottság áttanulmányozva az ügyet, egy évi időtartamra javasolja a kizárás fenntartását.

Többek hozzájárulása után a kongresszus úgy határoz, hogy Feld István kizárását továbbra is fenntartja, de az esetben, ha szakszervezeti mozgalmunk taktikai és ideológiai szempontjait illetően, kifogástalan magaviseletet tanúsít, úgy a központi vezetőség az ügyet Feld István kérésére revízió alá veszi és határozni fog a Szövetségbe való újra felvétele ügyében.

Az új központi vezetőség megválasztása.

Miután a kongresszus a régi vezetőségnek megadja a felmentvényt, korelnöknek Lindner Károlyt, Resita, választja meg.

Lindner elfoglalva az elnöki széket, köszönetet mond az őt ért bizalomért és a szót Moldován szaktársnak adja át, ki a jelölő bizottság nevében jelenti, hogy a bizottságnak rendkívül nehéz munkája volt a jelölést illetően. Tekintetbe kellett venni, hogy minden jelentősebb taglétszámmal rendelkező szakszervezet helyet kapjon a vezetőségben. Miután a központi vezetőség és felügyelő bizottság tagjainak száma meg van határozva, így nem lehet minden szakszervezet igényét kielégíteni ebből a szempontból, mindazonáltal a jelölő bizottság igyekezett minél igazságosabb jelölést eszközölni. A jelölő bizottság nevében az alábbi listát terjeszti elő:

Elnök: **Bernau Petre-Resita**, alelnökök: **Mirescu Ion-Bucuresti** és **Pirovsky Károly-Temesvár**, vezetőségi tagok: **Lindner Károly**, **Klein Ferenc** és **Spindler István-Resita**, **Moldován Márton-Lupeni**, **Bruder Ferenc-Cluj**, **Orbán Gyula-Brasov**, **Gheorghe Ion-Giurgiu**, **Biró Ioan-Petrila**. Póttagok: **Jumanca Constantin-Bocsa Románă**, **Lăscău Nicolae-Hunedoara**, **Todor Constantin-Resita**, **Neumann Iószeff-Cluj** és **Gömöri Ferenc-Arad**.

Ellenőrző bizottsági tagok: **Mustetiu Iosif-Resita**, **Krausz Józseff-Cluj**, **Stanciu Józseff-Petroani**, **Klein Ioan-Anina** és **Velcea Dumitru-Zernesti**.

Ellenőrző bizottsági póttagok: **Hollschwandner Augustin-Resita**, **Cucu Gheorghe-Brăila** és **Poganszky Ioan-Calan**.

Neumann Cluj, kéri, hogy a kongresszus küldjön ki egy új jelölő bizottságot és egyszermind kéri, hogy az új központi vezetőségben még egy helyet biztosítsanak a kolozsvári szakszervezetnek. A kongresszus a kérést elutasítja.

A kongresszus a jelölő bizottság által beterjesztett központi vezetőség és ellenőrző bizottság listáját szavazattöbbséggel elfogadja.

A KONGRESSZUS BEZÁRÁSA

Bernau Petru elnök megállapítva, hogy a napirendi pontokat a kongresszus kimerítette, bejelenti, hogy a vas, fém és vegyipari munkások Szövetségének VII-ik kongresszusát bezártnak tekinti és köszönetet mond a küldötteknek a kongresszuson tanúsított magatartásukért, továbbá sikert kíván nekik az otthon megindítandó szervezési és propaganda munkájukhoz.